

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/79

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 11. rujna 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 11. rujna 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/67
URBROJ: 50301-04/32-25-4

Zagreb, 11. rujna 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. - Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 126/19., 130/20. - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22., 36/24. i 72/25; u daljnjem tekstu: ZKP/08), donesen je 2008., a stupio je na snagu u pojedinim odredbama 1. siječnja 2009. i 1. srpnja 2009., te u cjelini 1. rujna 2011., osim odredbi o Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske.

Ocjena stanja

ZKP/08, kada je riječ o nezakonitim dokazima, propisuje stroga pravila o izdvajanju nezakonitih dokaza, a takva normativna rješenja pravno su problematična, s obzirom da se i zbog povrede manjih procesnih formalnosti određeni dokaz mora izdvojiti po sili zakona, iako ta povreda nije ni na koji način utjecala na učinkovito ostvarivanje prava obrane i pravičnost postupanja te predstavlja nerazmjernu procesnu sankciju koja pogađa žrtve, svjedoke, a i javni interes učinkovitog procesuiranja kaznenih djela, stoga se ukazala potreba za redefiniranjem nezakonitih dokaza.

Postupak pred optužnim vijećem, kao stadij kaznenog postupka koji se odvija između stadija istrage ili istraživanja i stadija rasprave, predstavlja stadij prethodnog postupka u kojem će sud odlučiti da li postoje pretpostavke za raspravu. U postupku pred optužnim vijećem kao zadnjem stadiju prethodnog postupka, sud će kontrolirati optužnicu u nejavnom dijelu postupka i utvrđivati, neovisno o tužitelju da li postoji dovoljan stupanj sumnje za podizanje optužnice. Prilikom kontrole optužnice sud će (predsjednik optužnog vijeća), ispitati da li postoje procesne pretpostavke za podizanje optužnice (da li je optužnicu podnio ovlašteni tužitelj, da li je ista propisano sastavljena, da li je optužnica podnesena u za to propisanom roku), ali će isto tako kontrolirati i materijalne pretpostavke koje se odnose na osnovanost optužnice, koju je podnio ovlašteni tužitelj, odnosno kontrolirat će postojanje vjerojatnosti da je optužena osoba počinila kazneno djelo.

Prema važećem normativnom rješenju, koncept optužnog vijeća uključuje pravo stranaka da prisustvuju sjednicama optužnog vijeća, kao i pravo okrivljenika da na tim

sjednicama upozori na dokaze koji mu idu u korist, kao i na moguće propuste u istrazi i tijekom istraživanja. Također, u ovom stadiju kaznenog postupka okrivljenik ima pravo staviti prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza. Nejavna sjednica optužnog vijeća, na kojoj se u pravilu uz prisutnost stranaka kontrolira optužnica, čini središnji dio kontrole osnovanosti optužnice, koju provode tri suca profesionalca u roku od petnaest dana, ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, odnosno dva mjeseca, ako je okrivljenik na slobodi. Prije nego donese odluku o osnovanosti optužnice, koja može imati karakter rješenja o potvrđivanju optužnice (kada utvrdi da je optužnica osnovana), rješenja o obustavi kaznenog postupka (kada utvrdi da optužnica nije osnovana), rješenja o odbacivanju optužnice ili rješenja o vraćanju optužnice (kada utvrdi da potrebna dopuna optužnice ili dopuna postupka koji joj je prethodio), optužno vijeće morat će odlučiti o izdvajanju nezakonitih dokaza, odnosno provesti prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, jer ne može potvrditi optužnicu koja se temelji na nezakonitim dokazima. Kada optužno vijeće, donese svoju odluku odnosno rješenje o izdvajanju nezakonitih dokaza, važeće normativno rješenje jamči strankama pravo na podnošenje posebne žalbe protiv takvog rješenja o kojoj odlučuje viši sud. Osim što će optužno vijeće morati odlučiti o izdvajanju nezakonitih dokaza, na sjednici optužnog vijeća donijet će presudu na temelju sporazuma stranaka, ako vijeće primi pisanu izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i ako utvrdi da ispunjene zakonske pretpostavke za njeno donošenje.

U složenim kaznenim postupcima trajanje postupka pred optužnim vijećem značajno doprinosi dugotrajnosti postupka. Odlučivanje o zakonitosti dokaza koje nužno povlači za sobom mogućnost instancijskog preispitivanja odluke optužnog vijeća, sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza, kao i sukcesivno donošenje presude na temelju sporazuma stranaka za pojedine okrivljenike, čine uobičajena obilježja optužnog vijeća koja dovode do odugovlačenja kaznenog postupka.

Na odugovlačenje kaznenih postupaka u fazi optužnog vijeća, ukazalo je i Izvješće Odbora stručnjaka Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (u daljnjem tekstu: MONEYVAL) o provedenom V. krugu evaluacije Republike Hrvatske, usvojeno na Plenarnoj skupštini MONEYVAL u prosincu 2021., kao i Analiza razloga koji uzrokuju neopravdana odugovlačenja u sudskim postupcima u složenim kaznenim predmetima, iz ožujka 2023., a koju je sukladno preporuci MONEYVAL-a, izradio dr. sc. Marin Bonačić, izvanredni profesor na Katedri za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sa suradnicima. U konačnici, na odugovlačenje kaznenih postupaka u stadiju optuženja, ukazalo je Izvješće druge faze evaluacije Republike Hrvatske, kojeg je Radna skupina za suzbijanje podmićivanja u međunarodnim poslovnim transakcijama donijela u prosincu 2024., u okviru postupka pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD).

Nastavno, Sud Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. donio je presudu (u daljnjem tekstu: presuda suda Europske unije) povodom zahtjeva Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku Sudu Europske unije na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a koji zahtjev za prethodnu odluku se odnosio na tumačenje

članka 19. stavka 1. drugog podstavka Ugovora o funkcioniranju Europske unije i članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. U svojoj presudi, Sud Europske unije utvrđuje kako je unutarnji mehanizam ujednačavanja sudske prakse u nacionalnom sudu protivan pravu Europske unije jer omogućava da: a) se sudska odluka koju je donijelo sudsko vijeće nadležno u predmetu može otpremiti strankama radi njegova dovršetka samo ako je njezin sadržaj odobrio sudac evidentičar koji nije član tog sudskog vijeća; b) sjednica odjela tog suda ima ovlast prisiliti, prihvaćanjem „pravnog shvaćanja”, sudsko vijeće nadležno u predmetu da izmijeni sadržaj sudske odluke koju je prethodno donijelo, iako na toj sjednici odjela sudjeluju i suci koji nisu suci tog sudskog vijeća kao i ovisno o slučaju, osobe izvan predmetnog suda pred kojima stranke nemaju mogućnost iznijeti svoje argumente.

Naime, Sud Europske unije smatra kako je opisani mehanizam ujednačavanja sudske prakse protivan kako zahtjevima interne sudačke neovisnosti, prema kojoj vijeća koja odlučuju o određenom zahtjevu, ne smiju biti pod utjecajem sudbene vlasti, ali je protivan i pravu koje jamči isključenosti svakog neopravdanog zadiranja u postupak odlučivanja od strane onih sudaca koji nisu članovi sudskog vijeća. Važeće normativno rješenje Sud Europske unije smatra protivnim i pravu na zakonom uspostavljen sud jer su ovlasti suca nadležnog za evidencije, dijelom sadržana i u podzakonskom propisu, odnosno Sudskom poslovniku. U konačnici, Sud Europske unije ocjenjuje kako je ovakav mehanizam ujednačavanja sudske prakse protivan pravu na kontradiktoran postupak jer onemogućava stranke (koje nisu obaviještene o sadržaju odgovarajućih radnji suca nadležnog za evidenciju i sudskog odjela) da kontradiktorno raspravljaju o činjeničnim i pravnim elementima predmeta i da se izjasne o onim okolnostima koje mogu u konačnici utjecati i na ishod postupka.

Također, potrebno je otkloniti nedostatke na koje je ukazala praksa primjene ZKP/08 pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom te određene nedostatke s kojima se suočava policija u praksi primjene ZKP/08.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Prijedlogom zakona predlaže se, primarno, ubrzanje kaznenog postupka kroz stadij optužnog vijeća i promjenu koncepta nezakonitih dokaza.

Redefiniranje koncepta nezakonitih dokaza provest će se na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, s obzirom na to da sustavi s automatskim izdvajanjem nezakonitih dokaza nisu učinkoviti kada se štiti interes okrivljenika i pravičnost postupka u širem smislu, jer se pažnja usmjerava na formalnu ispravnost zapisnika o poduzetoj radnji, umjesto na to je li (u dovoljnoj mjeri) poštivano neko od temeljnih prava.

Uzimajući u obzir praksu Europskog suda za ljudska prava, predloženim zakonom nastoji se reducirati broj ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane i učinkovitost postupka. Navedeno je od utjecaja i na ubrzanje postupka, jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz

čije je ponovljeno izvođenje moguće. Stoga se, model automatskog izdvajanja dokaza reducirao pri dokaznim radnjama, između ostalog, ispitivanja okrivljenika, ispitivanja svjedoka, provođenja pretrage te redefinirao kada su u pitanju posebne dokazne radnje.

Pored toga, izmijenjena je i opća odredba o nezakonitosti dokaza (članak 10. ZKP/08), brisanjem stavka 2. točke 3., te izmjenom i dopunom stavka 2. točke 2. na način da je sudu dana šira ovlast, odnosno dužnost ocjene razmjernosti između niza relevantnih čimbenika - javnog probitka kaznenog progona i zaštite prava pojedinca, težine kaznenog djela, težine povrede temeljnog ljudskog prava i mogućnosti njenog otklanjanja, prirode mjere kojom je to pravo povrijeđeno, privole osobe čije je pravo povrijeđeno te drugih okolnosti. Smisao je da u određenim slučajevima kada je dokaz pribavljen povredom nekog od navedenih temeljnih prava, taj dokaz ne bude izdvojen automatizmom, ako sud ocijeni da priroda i težina povrede nisu bile takve da su dotično pravo ukinule ili ograničile u znatnoj mjeri, u smislu da nije onemogućena ili znatno otežana obrana te da nije narušena pravičnost postupka.

Vezano za fazu optuživanja, ovim Prijedlogom zakona predlaže se na zakonskoj razini pojednostaviti postupanje pred optužnim vijećem kroz davanje ovlasti sucu pojedincu predsjednika optužnog vijeća i optužnog vijeća u predmetima za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina iz nadležnosti općinskih sudova. Nadalje, ovim se prijedlogom zakona mijenja koncept optužnog vijeća na način kojim se predviđa ispitivanje optužnice za sva kaznena djela na sjednici optužnog vijeća, bez sudjelovanje stranaka kao pravilo, uz dva izuzetka, zaprimanje izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodno suđenje o zakonitosti dokaza. Ovaj Prijedlog zakona otklanja mogućnost sukcesivnog sporazumijevanja u stadiju optužnog vijeća na način da u slučajevima više okrivljenika od kojih je za neke zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, vijeće postupuje u smislu članaka 361. do 363. ZKP/08, dok u odnosu na one okrivljenike za koje nije zaprimilo izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, vijeće će ispitati optužnicu bez sudjelovanja stranaka. U konačnici, Prijedlogom zakona predlaže se da protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije. Odnosno, u pravilu posebna žalba nije dopuštena, no ako sud smatra da je odluka o zakonitosti dokaza od ključne važnosti za daljnji postupak, primjerice ako se ne radi se o očiglednoj nezakonitosti ili o navedenom pitanju ne postoji ustaljena sudska praksa, dopustit će posebnu žalbu.

Radi otklanjanja nedostataka utvrđenih u presudi Suda Europske unije izmjenama ovoga Zakona pristupa se paralelno s izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, koji uvažavajući poseban položaj i ustavnu ulogu Vrhovnog suda Republike Hrvatske u osiguranju jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, predlaže uspostavu mehanizma proširenih sudskih vijeća, čiji se sastav i način rada uređuje u temeljnim postupovnim propisima. Uspostava ovakvog mehanizma, udovoljit će zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka. Pritom će se uloga proširenih vijeća ogledati u potrebi donošenja odluka onda kada nadležne službe za praćenje i proučavanje sudske prakse u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske ocijene da podneseni nacrti sudskih odluka odstupaju od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili da

praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u vezi s određenim pravnim pitanjem nije jedinstvena te mišljenja nadležnog sudskog vijeća da je unatoč tome potrebno ostati kod sadržaja podnesenog prijedloga odluka.

Uvažavajući predložene izmjene Zakona o sudovima, a radi osiguranja mehanizma ujednačavanja sudske prakse u kaznenim predmetima predlaže se pristupiti dopuni odredbi o izvanrednom pravnom lijeku i to zahtjevu za zaštitu zakonitosti u članku 510. ZKP/08 i zahtjevu za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude u članku 519. ZKP/08. Predložene dopune omogućit će u predmetima navedenih izvanrednih pravnih lijekova odlučivanje proširenog Vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske u situacijama kada vijeće ocijeni da bi u konkretnom predmetu svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse.

Ovim Prijedlogom zakona predlaže se na normativnoj razini otkloniti nedostatke na koje je ukazala praksa primjene ZKP/08 pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom. Stoga se izrijeком propisuje da odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom, u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, donosi, sudac istrage nadležnog županijskog suda, odnosno županijskog suda koji je nadležan na području općinskog suda koji je okrivljeniku odredio mjeru opreza, kao i rok od 24 sata od uhićenja u kojem je policija dužna uhićenika dovesti sucu istrage radi odlučivanja o kršenju mjera opreza te da će nadležno sudsko tijelo bez odgode odlučiti o tome je li protiv uhićenika zbog kršenja mjera opreza potrebno odrediti istražni zatvor.

Zaključno, ovim Prijedlogom zakona adresiraju se i nedostaci na koje je ukazala praksa primjene ZKP/08, a koji se odnose na rok izvršavanje naloga suca istrage o pretrazi iz članka 242. stavka 3. ZKP/08, pitanja koja se u praksi javljaju prilikom uklanjanja opreme, koja je služila za tehničko snimanje prostorija prilikom provođenja posebne dokazne radnje ulaska u prostorije radi provođenja nadzora i tehničkog snimanja prostorija iz članka 332. stavka 1. točke 3. ZKP/08, kao i mogućnosti da virtualna imovina, privremeno bude oduzeta kao predmet sukladno članku 261. ZKP/08.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Predloženi zakon utjecat će na ubrzanje kaznenog postupka, posebno u fazi optuživanja, a također će na ubrzanje postupka utjecati i reduciranje broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane, jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće.

Prijedlogom zakona redefiniraju se nezakoniti dokazi na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, postići će se veća učinkovitost kaznenog postupka, ali i zaštita interesa žrtve i okrivljenika.

Također, predloženim izmjenama utjecat će se na ubrzanje postupka u stadiju optužnog vijeću, kroz izmjenu njegova koncepta prema kojoj će se sjednica optužnog vijeća održati bez prisutnosti stranaka, osim u slučaju prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza i donošenja presude na temelju sporazuma stranaka. Isto tako, na ubrzanje postupka utjecat će se kroz nemogućnost ulaganja posebne žalbe protiv rješenja, kojom se odlučuje o izdvajanju dokaza, osima ako sud smatra da je odluka o zakonitosti od ključne važnosti za daljnji postupak.

Nadalje, nedostaci utvrđeni u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024., otklonit će se uspostavom mehanizma proširenih sudskih vijeća, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka.

Nastavno, ovim izmjenama i dopunama ZKP/08 uklonit će se mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, te će se propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor.

Također, izmjenama i dopunama pojedinih odredbi ZKP/08 otklonit će se određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi njegove primjene.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona sredstva su osigurana u okviru redovnog poslovanja Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU

Članak 1.

U Zakonu o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 126/19. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 130/20. – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22., 36/24. i 72/25.), u članku 10. stavku 2. točka 2. mijenja se i glasi:

„2) koji su pribavljeni povredom Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava obrane te prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života, kada to utvrdi sud posebnom ocjenom razmjera između javnog probitka kaznenog progona i zaštite prava pojedinca, težine kaznenog djela, težine povrede temeljnog ljudskog prava i mogućnosti njezinog otklanjanja, prirode mjere kojom je to pravo povrijeđeno, privole osobe čije je pravo povrijeđeno te drugih okolnosti,“.

U točki 4. briše se točka, stavlja se zarez i dodaju riječi: „osim ako su se mogli pribaviti na drugi zakonit način.“.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. koji je postao stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Sudska odluka ne može se temeljiti isključivo na dokazu za kojega je sud primjenom stavka 2. točke 2. ovoga članka utvrdio da je zakonit dokaz.“.

Članak 2.

U članku 19.b iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) U postupku za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina sudac pojedinac ima ovlasti optužnog vijeća i predsjednika optužnog vijeća.“.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 3.

U članku 98. stavku 6. zadnja rečenica mijenja se i glasi:

„Ako sud odluku neće moći donijeti u roku propisanom člankom 101. stavkom 3. ovoga Zakona zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom donosi sudac istrage nadležnog županijskog suda, odnosno županijskog suda koji je nadležan na području općinskog suda koji je okrivljeniku odredio mjeru opreza.“.

Članak 4.

U članku 101. stavku 2. zadnja rečenica briše se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Policija je dužna uhićenika iz članka 107. točke 4. ovoga Zakona dovesti nadležnom sudskom tijelu iz članka 98. stavka 6. ovoga Zakona u roku od 24 sata od uhićenja. Zakašnjenje se mora posebno obrazložiti. Nadležno će sudsko tijelo bez odgode odlučiti o tome je li protiv uhićenika zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor.“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 5.

U članku 213.a stavak 4. briše se.

Članak 6.

U članku 233. stavku 3. iza riječi: „stavku 1.“ dodaju se riječi: „i 7.“.

Članak 7.

U članku 242. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Nalog suca istrage iz stavka 1. ovog članka, o pretrazi, potrebno je započeti izvršavati u roku od tri dana od dana izdavanja. Nakon proteka tog roka, ako pretraga nije započeta, više se ne može izvršiti na temelju tog naloga. Nalog se bez odgode vraća sucu istrage koji ga poništava bilješkom na nalogu.“.

Članak 8.

U članku 245. stavku 3. riječi: „odmah, a najkasnije u roku od osam sati od okončanja pretrage,“ zamjenjuju se riječima: „najkasnije u roku od dvadeset četiri sata od okončanja pretrage“.

Članak 9.

U članku 250. točka 3. briše se.

Dosadašnja točka 4. koja postaje točka 3. mijenja se i glasi:

„3) sud nije ovjerio pisani nalog državnog odvjetnika o pretrazi ili zapisnik o provedenoj pretrazi (članak 245. stavak 4.),“.

Točka 5. briše se.

Dosadašnje točke 6. do 8. postaju točke 4. do 6.

Članak 10.

U članku 262. stavku 1. točke 3. i 4. brišu se.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 3.

U stavku 2. riječi: „točke 2. do 5.“ zamjenjuju se riječima: „točaka 2. i 3.“.

U stavku 4. riječi: „točke 2. do 5.“ zamjenjuju se riječima: „točaka 2. i 3.“.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku:

1) predmeti oduzeti suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka

2) snimke i privatni dnevnik pronađeni kod osoba iz članka 285. stavka 1. točaka 1. do 3. ovoga Zakona, koje su te osobe snimile ili napisale, a sadrže snimke ili zapise o činjenicama o kojima su te osobe oslobođene dužnosti svjedočenja, osim ako te osobe odluče svjedočiti

3) zapisi, izvodi iz registara i slične isprave koje se nalaze kod osoba iz članka 285. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, sastavljeni o činjenicama koje su u obavljanju svoga zanimanja te osobe saznale od okrivljenika, osim ako te osobe odluče svjedočiti.“.

Članak 11.

U članku 263. u stavku 1. iza riječi: „nositelje podataka“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „virtualnu imovinu“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za pravosuđe, donijet će pravilnik o načinu oduzimanja i čuvanja virtualne imovine.“.

Članak 12.

U članku 273. stavku 1. zadnja rečenica briše se.

U stavku 2. zadnja rečenica briše se.

U stavku 3. riječi: „upisuje se u zapisnik o ispitivanju i“ brišu se.

U stavku 5. riječi „što se unosi u zapisnik“ brišu se.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Primitak pouke iz stavka 1. ovoga članka i sve druge radnje u vezi s tim, izjava okrivljenika iz stavka 2. ovoga članka, vrijeme zastajanja s ispitivanjem iz stavka 3. ovoga članka i savjetovanje okrivljenika s braniteljem iz stavka 5. ovoga članka zabilježiti će se u zapisniku.“.

Članak 13.

Članak 275. mijenja se i glasi:

„(1) Prije početka prvog ispitivanja okrivljenik će potpisati da je primio pisanu pouku o pravima iz članka 239. stavka 1. ovoga Zakona. Kod svakog daljnjeg ispitivanja okrivljenik će se upozoriti na potpisanu izjavu o tome da je primio pisanu pouku o pravima prije početka prvog ispitivanja.

(2) Ispitivanje okrivljenika snima se uređajem za audio-video snimanje.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje će osim upozorenja i pouka iz članka 273. stavka 1. ovoga Zakona, upozoriti okrivljenika da se ispitivanje snima i da snimljene izjave mogu biti upotrijebljene kao dokaz u postupku. Obavezno će se snimiti upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava da uzme branitelja.

(4) Tijelo koje provodi ispitivanje navest će podatke koje mora sadržavati zapisnik o ispitivanju okrivljenika (članak 83. stavak 1. i članak 272. stavak 1.), podatke o snimanju iz članka 87. stavka 5. ovoga Zakona, a zatim će označiti početak, prekid, nastavak i završetak ispitivanja, te druge okolnosti značajne za tijek ispitivanja.

(5) U zapisnik ispitivanja koje se snima, ne unosi se iskaz okrivljenika.

(6) O ispitivanju se izrađuju tri snimke, od kojih će se jedna zapečatiti i predati sucu istrage na čuvanje. Zapečaćeni omot potpisuje osoba koja je provela ispitivanje, okrivljenik i branitelj ako je prisutan. Po jedna snimka se odmah predaje državnom odvjetniku i okrivljeniku.

(7) Upozorenje na potpisanu izjavu o primitku pouke o pravima iz stavka 1. ovoga članka te upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava da uzme branitelja iz stavka 3. ovoga članka unijet će se u zapisnik.“.

Članak 14.

U članku 278. stavku 2. riječi: „stavaka 3. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavaka 3., 5. i 7.“.

Članak 15.

Članak 279. briše se.

Članak 16.

U članku 281. riječi: „članka 273. i 275. stavak 1. do 4.“ zamjenjuju se riječima: „članka 273. stavaka 1. do 6. i članka 275. stavaka 1. do 3.“.

Članak 17.

U članku 289. stavku 5. druga rečenica mijenja se i glasi: „Suočenje u istrazi snimit će se uređajem za audio-video snimanje.“.

Članak 18.

Članak 300. mijenja se i glasi:

„Iskaz svjedoka se, osim u slučajevima posebno propisanim ovim Zakonom, ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

- 1) je kao svjedok ispitana osoba koja se ne može ispitati kao svjedok (članak 284.)
- 2) je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava
- 3) je kao svjedok ispitano dijete koje ne može shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti (članak 285. stavak 4.)
- 4) svjedok nije primio upozorenja iz članka 288. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 19.

U članku 301. stavku 6. riječi: „stavaka 2., 3. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavaka 2., 3. 5. i 7.“.

Članak 20.

U članku 305. stavku 6. riječi: „stavaka 2., 3. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavaka 2., 3. 5. i 7.“.

Članak 21.

U članku 311. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Za vještaka se ne može uzeti osoba koja ne može biti ispitana kao svjedok ili osoba koja je oslobođena dužnosti svjedočenja, liječnik koji je liječio umrloga, osoba prema kojoj je kazneno djelo počinjeno, osoba koja je zajedno s tužiteljem, okrivljenikom, žrtvom ili oštećenikom zaposlena u istom državnom tijelu ili kod istoga poslodavca, a ako je uzeta, njezin nalaz i mišljenje ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.“.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 22.

U članku 320. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Liječnik koji je liječio umrloga može se ispitati kao svjedok pri obdukciji tijela radi davanja razjašnjenja o tijeku i okolnostima bolesti.“.

Članak 23.

U članku 335. stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Nakon prestanka radnje iz članka 332. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona sudac istrage naložit će ulazak u prostorije radi uklanjanja sredstava uporabljenih za njeno provođenje.“.

Članak 24.

Iza članka 335. dodaje se članak 335.a koji glasi:

„Članak 335.a

(1) Dokaz pribavljen radnjama iz članka 332. ovoga Zakona ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

1. nisu postojale osnove sumnje da je osoba u odnosu na koju je određena posebna dokazna radnja sama počinila ili je zajedno s drugim osobama sudjelovala u kaznenom djelu iz članka 334. ovoga Zakona ili nije ispunjen zahtjev da se izvidi kaznenih djela ne bi mogli provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće (članak 332. stavak 1.)
2. nije postojala opasnost od odgode ili državni odvjetnik nije imao razloga vjerovati da neće moći na vrijeme pribaviti nalog suca istrage (članak 332. stavak 2.)
3. nisu postojale osnove sumnje u odnosu na treće osobe iz članka 332. stavka 7. ovoga Zakona
4. nije postojao pisani pristanak osobe iz članka 332. stavka 8. ovoga Zakona
5. je bio poznat identitet sudionika kaznenog djela, a radnja iz članka 332. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona određena je prema predmetu kaznenog djela
6. je izvršenje radnji iz članka 332. stavka 1. točaka 5. i 6. ovoga Zakona predstavljalo poticanje na počinjenje kaznenog djela
7. nije postojala osnovana sumnja iz članka 337. stavka 5. ovoga Zakona da će doći do počinjenja osobito teških kaznenih djela iz članka 334. ovoga Zakona ili su neka od njih već počinjena.

(2) Dokaz pribavljen radnjama iz članka 332. ovoga Zakona ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku niti ako:

1. su radnje poduzete bez naloga suca istrage, osim u slučaju iz članka 332. stavka 2. ovoga Zakona
2. su radnje iz članka 332. stavka 3. ovoga Zakona poduzete na temelju naloga državnog odvjetnika
3. sudac istrage, odnosno vijeće nisu odobrili nalog državnog odvjetnika (članak 332. stavak 5. ovoga Zakona)
4. je pribavljen nakon isteka rokova iz članka 335. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 25.

U članku 339. stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Dokaz pribavljen radnjama iz stavka 1. ovoga članka ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako nisu bile ispunjene pretpostavke iz stavaka 1. do 3. ovoga članka te ako je postupljeno protivno odredbama stavaka 5. i 7. ovoga članka.“.

Članak 26.

U članku 339.a stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Podaci pribavljeni radnjama iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako su pribavljeni bez naloga suca istrage, odnosno ako je odbijen zahtjev državnog odvjetnika za ovjeru naloga za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata.“.

Članak 27.

U članku 346. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Okrivljenik ima pravo podnijeti pisani odgovor na optužnicu u roku od 15 dana od primitka optužnice. U složenim predmetima, okrivljenik i branitelj mogu odmah nakon primitka optužnice zatražiti produljenje roka za podnošenje odgovora na optužnicu, o čemu će predsjednik optužnog vijeća odlučiti rješenjem. Predsjednik vijeća odlučuje o tom zahtjevu odmah, a može ovisno o složenosti predmeta produljiti rok za podnošenje odgovora na optužnicu najdulje za 15 dana. Žalba protiv rješenja predsjednika optužnog vijeća nije dopuštena.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Ako se optužnica odnosi na kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, rok za podnošenje odgovora na optužnicu je osam dana od primitka optužnice.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 28.

Iza članka 346. dodaje se članak 346.a koji glasi:

„Članak 346.a

U odgovoru na optužnicu okrivljenik i branitelj mogu upozoriti na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na propuste u istrazi i tijekom istraživanja te na nezakonitost dokaza na kojima se temelji optužnica.“.

Članak 29.

Članak 348. mijenja se i glasi:

„(1) Po isteku roka za odgovor na optužnicu predsjednik optužnog vijeća nalogom određuje dan, sat i mjesto održavanja sjednice optužnog vijeća. Sjednica se održava u roku od 15 dana ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako je na slobodi. U posebno složenim predmetima sjednica optužnog vijeća se ima održati u roku od mjesec dana ako je okrivljenik lišen slobode ili u roku od tri mjeseca ako je na slobodi.

(2) Optužno vijeće ispituje optužnicu u sjednici vijeća bez pozivanja stranaka, osim ako prije početka sjednice zaprimi izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka ili ako je potrebno provesti prethodno suđenje o zakonitosti dokaza (članak 351. stavak 2. ovoga Zakona).

(3) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka zbog potrebe provođenja prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza, na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, oštećenik, okrivljenik i branitelj. Pozvane osobe će predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti. Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka jer je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, okrivljenik u odnosu na kojeg je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i branitelj, a drugi okrivljenici se o održavanju sjednice vijeća obavještavaju.

(4) Ako je prije početka sjednice vijeće zaprimilo izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka vijeće će u odnosu na okrivljenika za kojeg nije zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, ispitati optužnicu bez sudjelovanja stranaka, dok će u odnosu na okrivljenika za kojeg je zaprimilo izjavu postupiti u smislu članka 361. do 363. ovoga Zakona.

(5) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka jer je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, okrivljenik će se u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća održati i bez branitelja koji se nije odazvao, osim u slučaju obvezne obrane.

(6) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka, prisutnost stranaka na sjednici optužnog vijeća može se osigurati i uz pomoć zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu (audio-video uređaj) kojim rukuje stručna osoba. Činjenica da su stranke bile prisutne na sjednici optužnog vijeća uz pomoć audio-video uređaja, vrsta uređaja te ime stručne osobe koja je njime rukovala unijet će se u zapisnik o sjednici optužnog vijeća. U tom slučaju ne može se donijeti presuda na temelju sporazuma stranaka.“.

Članak 30.

U članku 349. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka, prije početka sjednice predsjednik optužnog vijeća provjerava jesu li svi pozvani došli na sjednicu.“.

Članak 31.

U članku 350. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka, predsjednik vijeća otvara sjednicu navođenjem optužnice o kojoj se raspravlja te provjerava osobne podatke okrivljenika osim podataka o ranijoj osuđivanosti.“.

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Ako je optužno vijeće prije početka sjednice zaprimilo izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, postupit će po člancima 361. do 363. ovoga Zakona.

(3) Ako se provodi prethodno suđenje o zakonitosti dokaza na kojem sudjeluje okrivljenik, optužno vijeće će provjeriti je li okrivljenik primio i razumio pouku o pravima, a ako nije, naložit će državnom odvjetniku da dostavi okrivljeniku pouku o pravima.“.

Dosadašnji stavci 2. do 7. brišu se.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 4.

Dosadašnji stavak 9. briše se.

Članak 32.

U članku 351. stavku 1. riječi: „člankom 350. stavcima 2. i 3.“ zamjenjuju se riječima: „člankom 346.a“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije. O toj žalbi odlučuje viši sud. Prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza podnesen protivno članku 346.a ovoga Zakona vijeće će odbaciti. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.“.

Članak 33.

Članak 359. briše se.

Članak 34.

U članku 360. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Potpisanu izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka prije početka sjednice optužnog vijeća državni odvjetnik i okrivljenik i branitelj predaju optužnom vijeću.“.

Članak 35.

Članak 416. mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik vijeća će pozvati optuženika da se očituje o pojedinoj točki optužbe i imovinskopравnom zahtjevu. Optuženika koji poriče optužbu predsjednik vijeća pozvat će da on ili njegov branitelj točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga.

(2) Ako se optuženik ne očituje o optužbi, smatrat će se da poriče optužbu ili pojedinu točku optužbe.“.

Članak 36.

U članku 468. stavku 1. u točki 11. točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 11. dodaje se točka 12. koja glasi:

„12) je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10.). Presuda se ne temelji na nezakonitom dokazu ako bi i bez tog dokaza bila donesena ista presuda.“.

Članak 37.

U članku 476. stavku 1. točki 1. broj: „11.“ zamjenjuje se brojem: „12.“.

Članak 38.

U članku 510. iza stavka 5. dodaju se stavci 6., 7. i 8. koji glase:

„(6) Ako vijeće ocijeni da bi svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda, ili da praksa Vrhovnog suda u vezi s pravnim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, ili da iz drugih važnih razloga treba omogućiti da se o zahtjevu za zaštitu zakonitosti odluči u širem sastavu, odluku će prepustiti proširenom vijeću Vrhovnog suda.

(7) Prošireno vijeće iz stavka 6. ovoga članka čine predsjednik Kaznenog odjela Vrhovnog suda, sudac izvjestitelj vijeća kojem je predmet bio dodijeljen u rad, voditelj službe za praćenje i proučavanje sudske prakse Kaznenog odjela Vrhovnog suda i četiri suca Vrhovnog suda određena slučajnim odabirom, počevši od sudaca Kaznenog odjela Vrhovnog suda. Proširenom vijeću predsjedava predsjednik Kaznenog odjela Vrhovnog suda.

(8) O prepuštanju odluke proširenom vijeću i o sastavu tog vijeća stranke će se obavijestiti najkasnije 15 dana prije održavanja sjednice proširenog vijeća.“.

Članak 39.

U članku 517. stavku 1. točki 2. riječi: „9. i 10.“ zamjenjuju se riječima: „9., 10. i 12.“.

Članak 40.

U članku 519. iza riječi: „509. stavka 3.“ dodaju se zarez i riječi: „članka 510. stavaka 6., 7. i 8.“.

Članak 41.

U članku 558. stavku 3. iza riječi: „vijeća“ dodaju se riječi: „kada se provodi uz sudjelovanje stranaka“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 42.**

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik iz članka 11. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 10. stavak 2. točka 2. ZKP/08 na način da se iz nezakonitih dokaza brišu dokazi koji su pribavljeni povredom prava na ugled i čast. Kako sva, do sada predviđena prava, a sadržana u članku 10. stavku 2. ZKP/08 ne zahtijevaju takvu zaštitu da bi dokazi pribavljeni povredom tih prava, kao što je pravo na ugled i čast, trebali biti izdvojeni kao nezakoniti obzirom na nižu razinu potrebe njihove zaštite, prema prijedlogu povreda prava na ugled i čast više, sama za sebe, ne bi bila od utjecaja na nezakonitost dokaza. S druge strane u odnosu na preostale povrede iz članka 10. stavka 2. točke 2. ZKP/08, predloženi su zakonski kriteriji koje je sud dužan uzeti u obzir prilikom vaganja interesa kod ocjene (ne)zakonitosti dokaza. Predložena izmjena posljedično je dovela do brisanja stavka 3. članka 10. ZKP/08. S obzirom da članak 10. stavak 4. ZKP/08 izrijeком onemogućava donošenje presude isključivo na dokazu iz stavka 3., to je uvažavajući prijedlog za njegovim brisanjem, predložena izmjena stavka 4. ovoga članka na način da se sudska odluka ne može temeljiti isključivo na dokazu za koji je sud „vaganjem“ utvrdio da je zakonit dokaz (dokaz iz članka 10. stavka 2. točke 2.). Nadalje, predlaže se i dopuna članka 10. stavka 2. točke 4. ZKP/08. Naime, u odnosu na dokaze za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza (tzv. plodovi otrovne voćke) u poredbenom pravu redovno postoje ograničenja primjene te doktrine te se takvi dokazi, primjerice, neće izdvajati ako bi se do njih moglo doći na drugi, zakonit način te je, iz navedenog razloga Nacrtom prijedloga dodan izričaj „*osim ako su se mogli pribaviti na drugi zakonit način*“.

Uz članak 2.

U članku 19.b ZKP/08 dodaje se novi stavak 6., kojim se izrijeком propisuje da sudac pojedinac ima ovlasti optužnog vijeća i predsjednika optužnog vijeća za kaznena djela iz nadležnosti općinskog suda za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina. Na opisani se način na zakonskoj razini pojednostavljuje postupanje pred optužnim vijećem, kroz davanje ovlasti sucu pojedincu da obavlja poslove optužnog vijeća za kaznena djela kako su predložena ovim člankom. Postupak pred optužnim vijećem za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina je i prema važećem normativnom rješenju, za razliku od postupka pred optužnim vijećem za ostala kaznena djela, bio propisan na način ispitivanja optužnice bez prisutnosti stranaka, osim u slučaju zaprimanja izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka. Stoga će izmjena postojećeg modela ispitivanja i potvrđivanja optužnica za ova kaznena djela, na način koji rezultira smanjivanjem broja sudaca s tri na jednoga, koji će odlučivati o prethodnom ispitivanju i potvrđivanju optužnice, rezultirati dodatnim ubrzanjem kaznenog postupka u stadiju potvrđivanja optužnice i otkloniti situacije, osobito u manjim sudovima, koje otežavaju formiranje raspravnih vijeća.

Uz članak 3.

Predloženom izmjenom članka 98. stavka 6. ZKP/08 nastoji se ukloniti mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, u kojim iznimnim situacijama će tu odluku, donijeti sudac istrage nadležnog županijskog suda, odnosno županijskog suda koji je nadležan na području općinskog suda koji je okrivljeniku odredio mjeru opreza. ,

Uz članak 4.

U članku 101. stavku 2. ZKP/08 briše se dio odredbe prema kojoj je sud obvezan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata donijeti odluku o nepridržavanju mjere opreza, odnosno o njenoj zamjeni istražnim zatvorom. Ovo iz razloga, što se za razliku od takvog važećeg normativnog rješenja, po prijedlogu izmjene dodanim stavkom 3. ZKP/08 nalaže nadležnom sudskom tijelu da bez odgode odluči o uhićeniku koji mu je doveden od strane policije koja, prema prijedlogu, ima izričito propisani rok u kojem u kojem je dužna uhićenika dovesti nadležnom sudskom tijelu, a koji rok za policiju je 24 sata od uhićenja.

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se sadašnje normativno rješenje iz članka 213.a stavak 4. ZKP/08 prema kojem se, u slučaju kada državni odvjetnik nije okrivljeniku dostavio obavijest iz članka 213. stavak 2. ZKP/08, a proveo je dokaznu radnju ispitivanja svjedoka, zapisnik o tom ispitivanju izdvaja iz spisa i ne može se koristiti kao dokaz u postupku s obzirom da se ukazuje neodgovarajućom procesnom sankcijom za učinjeni propust državnog odvjetnika. Navedena okolnost ni na koji način ne utječe na pravilnost provedene dokazne radnje i vjerodostojnost njenog sadržaja, a propisivanje nezakonitosti takvog dokaza služi isključivo discipliniranju državnog odvjetnika. Kako izdvajanje takvog dokaza kao nezakonitog nije u interesu žrtve niti svjedoka, a nije ni u interesu postupka, a okrivljenik ima pravo zahtijevati od državnog odvjetnika ponovo provođenje te dokazne radnje o čemu odlučuje sud, to se predlaže brisanje stavka 4. članka 213.a ZKP/08.

Uz članak 6.

U članku 233. stavku 3. ZKP/08, kao posljedica izmjene članka 273. ZKP/08, a prema kojoj se primitak pouke o pravima okrivljenika i sve druge radnje u vezi s tim bilježe u zapisniku, izdvaja u novi stavak 7., bilo je potrebno intervenirati u članak 233. stavak 3. ZKP/08 na način koji će regulirati postupanje tijela koje provodi ispitivanje okrivljenika, ne samo prema članku 273. stavku 1., već i prema novom stavku 7.

Uz članak 7.

Predloženim člankom, mijenja se članak 242. stavka 3. ZKP/08, a kojom se izmjenom nastoji prilagoditi stvarna mogućnost izvršavanja naloga suca istrage za pretragu izazovima modernih tehnologija iz kojeg razloga se određuje rok za započinjanje izvršavanja naloga, odnosno rok za započinjanje pretrage, ali ne i rok za izvršenje pretrage. Naime, kada se radi o pretrazi pokretne stvari koja obuhvaća i pretragu računala i s njim povezanih uređaja, drugih uređaja koji služe prikupljanju, pohranjivanju i prijenosu podataka, telefonskim, računalnim i drugim komunikacijama i nositelja podataka, pretraga se može ukazati složenom zbog velike količine digitalnih podataka koje je potrebno prikupiti, a pogotovo kada se radi o zaključanim uređajima, primjerice mobilnim telefonima ili računalima što onemogućuje određivanje trajanja pretrage.

Uz članak 8.

Ovim člankom predlaže se izmjena članka 245. stavka 3. ZKP/08 na način da se pri produljenju roka državnom odvjetniku za dostavljanje naloga o pretrazi državnog odvjetnika sa zapisnicima o izvršenoj pretrazi sucu istrage, rok od najkasnije osam sati, produljuje na rok od dvadeset i četiri sata od okončanja pretrage. Predmetno se predlaže, uzimajući u obzir sve okolnosti u kojima se radnje koje državni odvjetnik mora poduzeti odvijaju, između ostalog i potrebno vrijeme za sačinjavanje zapisnika o poduzetoj dokaznoj radnji.

Uz članak 9.

Primjena koncepta materijalne nezakonitosti dovodi do potrebe smanjenja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane što je, razmatranjem svrhovitosti odredbi članka 250. ZKP/08, dovelo do predloženih izmjena navedenog članka.

Razmatrajući svrhovitost odredbe članka 250. stavka 1. točke 3. ZKP/08 prema kojoj se zapisnik o pretrazi i dokaz pribavljen pretragom ne mogu upotrijebiti kao dokaz u postupku ako državni odvjetnik nije u roku iz članka 245. stavka 3. ZKP/08 predao sucu istrage nalog i zapisnik o poduzetoj pretrazi, predlaže se brisanje ove odredbe, budući da ista sankcionira propust državnog odvjetnika, koji propust ne bi trebao biti razlog za nezakonitost dokaza ex lege.

Povezano s brisanjem točke 3. te izmjenom dosadašnje točke 4. članka 250. ZKP/08 nastavlja se udaljenje od formalne nezakonitosti te se zakonodavac usmjerava na materijalnu nezakonitost dajući sudu ovlast da sam procijeni da li će ovjeriti ili ne ovjeriti pisani nalog državnog odvjetnika i zapisnik o provedenoj pretrazi.

Također predlaže se brisanje točke 5. članka 250. ZKP/08 iz razloga što procesna sankcija u vidu nezakonitosti dokaza ex lege za propisani propust da u zapisnik nisu unesene okolnosti zbog kojih je pretragu osobe obavila osoba drugog spola, nerazmjerna je povredi uzimajući u obzir mogućnost da je pretragu osobe provela osoba drugog spola iz opravdanog razloga, a što sud može utvrditi i na drugi način, a ne samo konstatiranjem tih okolnosti u zapisniku.

Uz članak 10.

Za razliku od sadašnje zakonske regulative po Nacrtu prijedloga predmeti iz članka 262. stavak 1. točka 3. i 4. ZKP/08 podliježu oduzimanju, a izmijenjeni stavak 7. propisuje kada će se moći upotrijebiti kao dokaz. Po tom prijedlogu ukoliko privilegirani svjedoci i osobe koje su u obavljanju svog zanimanja sačinile zapise, izvode iz registra i slične isprave na temelju činjenica koje su saznale od okrivljenika, a od kojih su ti predmeti oduzeti, odluče svjedočiti ti oduzeti predmeti bit će zakoniti dokaz, a što odgovara volji osoba kojima je zakonodavac dao tu privilegiju. I ovo predloženo rješenje usmjereno je na materijalnu zakonitost dokaza.

Uz članak 11.

Predložena izmjena članka 263. stavka 1. ZKP/08 kojom se daje mogućnost da se odredbe članka 261. ZKP/08, koje se odnose na privremeno oduzimanje predmeta primijene i na virtualnu imovinu, prilagodba je digitalnom dobu i sve učestalijem korištenju virtualne imovine i od strane počinitelja kaznenog djela. Navedena izmjena omogućuje pravovremeno oduzimanje virtualne imovine, posebno kada se u obzir uzme mogućnost počinitelja ili neke treće da neometanim zadavanjem transakcije prebaci virtualnu imovinu i onemogućiti njeno

oduzimanje. Novi stavak 6. kojim se propisuje obveza donošenja pravilnika o načinu oduzimanja i čuvanja virtualne imovine nužno je povezana s izmjenom članka 263. stavka 1. ZKP/08, odnosno primjeni odredbi o privremenom oduzimanju predmeta na virtualnu imovinu.

Uz članak 12.

Nacrt prijedloga izmjena i dopune članka 273. ZKP/08 povezane su s Nacrtom prijedloga izmjena članka 275. i 281. ZKP/08, a razrađuju napuštanje koncepta formalne nezakonitosti. Naime, vezano uz nezakonitost zapisnika o ispitivanju okrivljenika iz članka 273. ZKP/08 predloženo zakonodavno rješenje pravi razliku između toga da pojedino upozorenje okrivljeniku nije uopće dano, u odnosu na slučajeve kada je upozorenje dano, ali ta činjenica nije unesena u zapisnik, zbog koje okolnosti dokaz ne bi trebao biti izuzet kao nezakonit ex lege.

U Nacrtu prijedloga članka 273. ZKP/08 u stavcima 1., 2. 3. i 5., predlaže se brisanje navođenja koje se radnje i izjave unose u zapisnik te je predmetno sadržano u novom stavku 7. tog članka, kako pojedini nedostaci u zapisniku ne bi bili razlog za nezakonitost provedenog ispitivanja, a što je razvidno iz prijedloga izmjene članka 281. ZKP/08, prema kojoj snimka i zapisnik o ispitivanju okrivljenika ne mogu biti upotrijebljeni kao dokaz u postupku, ako okrivljenik nije primio pisanu pouku o pravima i ako je nije razumio, a tijelo koje provodi ispitivanje ga nije poučilo, ako se okrivljenik nije izričito izjasnio o branitelju po vlastitom izboru, ako se nije zastalo s ispitivanjem kako bi okrivljenik mogao uzeti branitelja, ako okrivljeniku nije dana mogućnost da se posavjetuje s braniteljem prije ispitivanja te ako okrivljenik nije poučen o pravu na tumača u slučaju sumnje da ne poznaje službeni jezik suda ili u slučaju postojanja okolnosti iz članka 280. ZKP/08 no, ispitivanje okrivljenika neće biti ex lege nezakonito, ako ove okolnosti nisu unesene u zapisnik. Naime, snimka ispitivanja je dokaz i ako snimka pokazuje da nije bilo navedenih nedostataka u provođenju dokazne radnje, nedostaci u zapisniku samo po sebi nisu razlog za automatsku neupotrebljivost snimke kao dokaza.

Uz članak 13.

U Nacrtu prijedloga predlaže se izmjena članka 275. ZKP/08 na način da se, kao i kod predloženih izmjena članka 273. ZKP/08, pravi razlika između toga da pojedino upozorenje okrivljeniku nije uopće dano, u odnosu na slučajeve kada je upozorenje dano, ali ta činjenica nije unesena u zapisnik, zbog koje okolnosti dokaz ne bi trebao biti izuzet kao nezakonit ex lege.

S time u vezi, smatrat će se nezakonitim dokazima nepostupanje po članku 12. Nacrta prijedloga kojim se mijenja čl. 275. ZKP/08 i to njegovim stavcima 1. do 3., u kojima se navode radnje nužne za zakonito ispitivanje okrivljenika. Dodavanjem novog stavka 7., odnosno upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava na branitelja unose se u zapisnik, ali sama okolnost da navedeno nije uneseno u zapisnik ne rezultira ex lege nezakonitošću snimke ispitivanja kao dokaza, a što je vidljivo povezivanjem s predloženom izmjenom članka 281. ZKP/08.

Nadalje, predložena izmjena ovog članka, kao uvjet zakonitosti dokazne radnje ispitivanja okrivljenika više ne traži rukovanje stručne osobe uređajem za udio video snimanje. Ovo rješenje predloženo je razmatrajući svrhovitost uvjeta zakonitosti dokaza.

Uz članak 14.

U članku 278. stavku 2. ZKP/08, kao posljedica izmjene članka 273. ZKP/08, a prema kojoj se vrijeme zastajanja s ispitivanjem okrivljenika i savjetovanje okrivljenika s braniteljem bilježe u zapisniku, izdvaja u novi stavak 7., bilo je potrebno intervenirati u članak 278. stavak 2. ZKP/08 kako bi se na odgovarajući način omogućila i primjena izmijenjene odredbe članka 273. stavka 7.

Uz članak 15.

Ovim člankom briše se članak 279. ZKP/08, koji je propisivao unošenje iskaza okrivljenika u zapisnik, kada se isti ne snima uređajem za audio-video snimanje. Odredba se briše s obzirom na obligatorno snimanje iskaza okrivljenika propisano člankom 275. stavkom 2. ZKP/08.

Uz članak 16.

Vidi obrazloženje uz članak 11. i 12. Nacrta prijedloga.

Uz članak 17.

Uvjet zakonitosti provedene dokazne radnje suočenja svjedoka s drugim svjedokom ili okrivljenikom tijekom istrage je snimanje te dokazne radnje uređajem za audio video snimanje.

Uz članak 18.

Nacrt prijedloga izmjena odredbi članka 300. stavka 1. ZKP/08 koje se odnose na nezakonitosti iskaza svjedoka usmjeren je na koncept materijalne, a ne formalne nezakonitosti, na stvarno stanje, a ne na formu kao što je taj koncept primijenjen i u Nacrtu prijedloga dokazne radnje ispitivanja okrivljenika, tako je primijenjen i na ispitivanje svjedoka.

Prema predloženim izmjenama stavka 1. članka 300. ZKP/08 iskaz svjedoka neće se smatrati ex lege nezakonitim dokazom, ukoliko upozorenja dana svjedoku nisu ubilježena u zapisnik već će se zakonitost ili nezakonitost procjenjivati prema okolnosti da li je svjedok stvarno primio ili nije primio propisana upozorenja, odnosno izričito se odrekao prava.

Naime, ako je osoba svjedočila, a nije prethodno bila upozorena na pravo da ne mora svjedočiti ili se nije izričito odrekla tog prava, takav iskaz se ne može koristiti kao dokaz, jer se time štiti navedeno pravo svjedoka i sprečavaju eventualne zlouporabe. No, ako je osoba dobila upozorenje i izričito se odrekla tog prava i svjedočila, ali upozorenje i odricanje nije ubilježeno u zapisnik to ne znači da zapisnik uvijek treba izdvojiti kao nezakonit već je potrebno utvrđenje o zakonitosti ispitivanja takvog svjedoka.

Posebno se ukazuje da je brisanjem točke 6. u stavku 1. članka 300. ZKP/08, koji je sadržavao najstrožu procesnu sankciju koja je pogađala prvenstveno žrtve i to ranjive žrtve kaznenih djela protiv spolne slobode i trgovanja ljudima, odnosno žrtve u odnosu na koje su utvrđene posebne potrebe zaštite, u odnosu na navedene kategorije žrtava, nastoji se smanjiti broj ispitivanja s ciljem izbjegavanja sekundarne i ponovljene viktimizacije. Kako se radi o osobama čiju ponovnu viktimizaciju treba izbjeći na predloženi način, odnosno odstupanjem od formalne nezakonitosti onemogućava se da se zbog propusta tijela koje vodi ispitivanje kazni sama žrtva.

Uz članak 19.

U članku 301. stavku 6. ZKP/08, kao posljedica izmjene članka 273. ZKP/08, a prema kojoj se izjava okrivljenika, vrijeme zastajanja s ispitivanjem okrivljenika i savjetovanje okrivljenika s braniteljem bilježe u zapisniku, izdvaja u novi stavak 7., bilo je potrebno intervenirati u članak 301. stavak 6. ZKP/08 kako bi se na odgovarajući način omogućila i primjena izmijenjene odredbe članka 273. stavka 7.

Uz članak 20.

Vidi obrazloženje uz članak 19.

Uz članak 21.

Ovim člankom dopunjava se stavak 1. članka 311. ZKP/08, kojim se propisuju kategorije osoba koje se ne mogu uzeti za vještaka. Tako se katalog proširuje onim osobama koje zajedno s tužiteljem, okrivljenikom, žrtvom ili oštećenikom zaposleni u istom državnom tijelu ili kod istog poslodavca, a što je posljedično rezultiralo brisanjem stavka 2. ovoga članka. Nastavno, ova kategorija osoba dopunjena je i liječnikom koji je liječio umrloga. I dalje se zadržava odredba prema kojoj se za vještaka, u pravilu neće uzeti osoba, koja je ispitana kao svjedok.

Uz članak 22.

S obzirom da se predloženom izmjenom članka 311. stavka 1. ZKP/08 predlaže dopuna kategorija osoba koje se ne mogu uzeti za vještaka i liječnikom koji je liječio umrloga, posljedično se predlaže brisanje navedene kategorije osoba u članku 320. stavak 2. ZKP/08.

Uz članak 23.

Ovim člankom predlaže se izmjena članka 335. stavka 7. ZKP/08, kojom izmjenom se nalog suca istrage, propisuje kao formalna pretpostavka za uklanjanje opreme koja je služila za tehničko snimanje prostorija prilikom provođenja posebne dokazne radnje ulaska u prostorije radi provođenja nadzora i tehničkog snimanja prostorija iz članka 332. stavak 1. točka 3. ZKP/08. Ova izmjena predlaže se obzirom na poteškoće na koja je ukazala praksa primjene ZKP/08 u situacijama, kada se ova dokazna radnja provodila do isteka njenog roka, a nakon koje je trebalo ukloniti opremu koja je bila instalirana.

Uz članak 24.

Nacrtom prijedloga u odnosu na novi članak 335.a ZKP-a, odnosno brisanjem stavka 7. iz članka 335. ZKP/08 i u odnosu na posebne dokazne radnje dolazi do udaljenja od koncepta stroge formalne nezakonitosti ex lege, odnosno izdvajanja nezakonitih dokaza i zbog povrede manjih procesnih formalnosti, iako ta povreda nije ni na koji način utjecala na učinkovito ostvarivanje prava obrane i pravičnost postupanja. Posljedično se predlaže dopuna ZKP/08 novim člankom 335.a, u kojem se propisuju materijalne (stavak 1.) i formalne pretpostavke (stavak 2.) koje dovode do ex lege nezakonitosti dokaza pribavljenim posebnim dokaznim radnjama iz članka 332. ZKP/08.

Uz članak 25.

U odnosu na članak 339. ZKP/08 prihvaćanjem koncepta materijalne nezakonitosti, predložena je izmjena stavka 8. na način da se kao razlog za nezakonitost dokaza pribavljenih

zadržavanjem poštanskih pošiljaka propiše nepostojanje pretpostavki iz stavaka 1. do 3., odnosno postupanje protivno odredbama stavka 5. i 7. navedenog članka. Navedeni stavci obuhvaćaju postojanje okolnosti zbog kojih se s osnovom može očekivati da će te pošiljke poslužiti kao dokaz u postupku i formalnu pretpostavku da nalog izdaje sudac istrage (stavak 1.), katalog kaznenih djela za koja ova radnja može biti naložena (stavak 2.), trajanje privremenog oduzimanja (stavak 3.), pretpostavke zakonitosti otvaranja poštanske pošiljke (stavak 5.) te odredbu prema kojoj se zadržavanje pošiljaka ne primjenjuje na pisma, brzojave i druge pošiljke između okrivljenika i njegova branitelja (stavak 7.). S obzirom da je u odnosu na važeću odredbu kao razlog za nezakonitost dokaza isključeno postupanje protivno stavku 4., slučajevi zadržavanja pošiljki temeljem naloga državnog odvjetnika dulje od tri dana više ne bi bili ex lege nezakonit dokaz, no poštanske i druge prometne organizacije obvezne su obustaviti zadržavanje ako u roku od tri dana nakon primitka naloga državnog odvjetnika ne prime rješenje suca istrage.

Uz članak 26.

Napuštanje koncepta formalne nezakonitosti te prihvatanje materijalne nezakonitosti rezultiralo je prijedlogom izmjene stavka 9. članka 339.a ZKP/08 na način da propust državnog odvjetnika da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja ne dostavi nalog i dopis u kojem će obrazložiti razloge za njegovo izdavanje sucu istrage, ne predstavlja razlog za nezakonitost dokaza ex lege.

Uz članak 27.

S obzirom na izmijenjeni koncept postupka pred optužnim vijećem, po kojem se sjednica optužnog vijeća u postupcima za sva kaznena djela provodi bez sudjelovanja stranaka, osim u slučaju prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza i donošenja presude na temelju sporazuma stranaka, predložene izmjene članka 346. stavka 1. ZKP/08 bile su nužne kako bi omogućile dostatno vrijeme okrivljeniku i branitelju za izradu kvalitetnog odgovora na optužnicu. Naime, budući da stranke, prije svega okrivljenik i branitelj nemaju pravo sudjelovati na sjednici optužnoga vijeća, povećava se značenje odgovora na optužnicu, kao temeljnoga alata obrane za upozoravanje na nedostatke u postupku koji je prethodio podizanju optužnice. Zbog toga se predlaže produljiti rok za davanje odgovora na optužnicu (osim u odnosu na kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina) i to na način da je rok za odgovor na optužnicu za kaznena djela iz stavka 1. ovoga članka, propisan u trajanju od petnaest dana od primitka optužnice, dok se u složenim predmetima predviđa mogućnost produljenja navedenog roka najdulje za petnaest dana, o čemu odlučuje predsjednik optužnog vijeća na prijedlog okrivljenika i branitelja. I dalje se zadržava mogućnost da branitelj podnese odgovor na optužnicu, bez posebne okrivljenikove ovlasti, ali ne i protiv njegove volje, kao i pravo okrivljenika na odricanje od prava na podnošenje odgovora na optužnicu, a kako je navedeno u stavicima 3. i 4. ovoga članka.

Uz članak 28.

Ovim člankom dodaje se novi članak 346.a, kao posljedica izmijenjenog koncepta postupka pred optužnim vijećem, po kojem se sjednica optužnog vijeća u postupcima za sva kaznena djela provodi bez sudjelovanja stranaka. Nacrtom prijedloga ovog člana obrani daje mogućnost da, ako se koristi odgovorom na optužnicu, u njemu iznese sve svoje primjedbe u odnosu na

manjkavosti prethodnog kaznenog postupka koji je prethodio podizanju optužnice, a osobito u odnosu na nezakonitost dokaza na kojima se optužnica temelji.

Uz članak 29.

Ovim se člankom predlaže da se postupak pred optužnim vijećem za sva kaznena djela provodi bez sudjelovanja stranaka. Naime, za razliku od važećeg normativnog rješenja prema kojem se postupak pred optužnim vijećem održavao uz prisutnost stranaka, uz iznimku predviđenu člankom 348. stavkom 4. ZKP/08, predloženo rješenje, prema kojem se optužno vijeće održava bez prisutnosti stranaka, postaje osnovno pravilo, koje predviđa dvije iznimke (stavak 2. članka 348.). Prva je donošenje presude na temelju sporazuma stranaka. Ako vijeće prije početka sjednice optužnoga vijeća zaprimi izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, na sjednicu optužnoga vijeća poziva državnog odvjetnika, okrivljenika u odnosu na kojeg je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i branitelja, a drugi okrivljenici se o održavanju sjednice obavještavaju. Druga je iznimka prethodno suđenje o zakonitosti dokaza. Ako vijeće odluči da je potrebno provesti prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, na sjednicu optužnoga vijeća pozvat će državnog odvjetnika, oštećenika, okrivljenika i branitelja. Pozvane osobe će predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti. Budući da se na sjednici optužnoga vijeća u tom slučaju izvode dokazi, najčešće ispituju svjedoci, nužno je da se strankama barem da mogućnost sudjelovanja u toj procesnoj radnji. Predloženom izmjenom stavka 4. članka 348. ZKP/08 propisuje se postupanje suda na sjednici vijeća po optužnici za više okrivljenika od kojih je za neke zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka u kojem slučaju vijeće ispituje optužnicu bez sudjelovanja stranaka u odnosu na okrivljenike za koje izjavu nije zaprimio, a u odnosu na okrivljenike za koju je zaprimio izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka postupa u smislu članka 361. do 363. ZKP/08. Ovako predložena odredba, ukida mogućnost sukcesivnog sporazumijevanja.

I dalje se u stavku 5. ovoga članka zadržava mogućnost prisutnosti stranaka na sjednici optužnog vijeća (kada se optužno vijeće provodi uz sudjelovanje stranka), uz pomoć zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu kod prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza, ali ne i prilikom donošenja presude na temelju sporazuma stranaka.

Uz članak 30.

Ovim se člankom predlaže izmijeniti stavak 1. na način koji uzima u obzir promjenu koncepta optužnog vijeća i to na način da se izrijeком propisuje da predsjednik provjerava prisutnost stranaka kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz njihovo sudjelovanje. Dosadašnji stavci 2.-4. ovoga članka ostaju neizmijenjeni.

Uz članak 31.

Ovim člankom mijenja se članak 350. ZKP/08 na način koji prati promjenu koncepta optužnog vijeća propisujući način postupanja suda u situacijama kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka.

Uz članak 32.

Ovim se člankom predlaže izmjena stavka 1., kao posljedica izmijenjenog koncepta optužnog vijeća. Naime, s obzirom da je osnovno pravilo održavanje optužnog vijeća bez prisutnosti stranaka, što rezultira potrebom da se u pisanom odgovoru na optužnicu upozori na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na propuste u istrazi i tijekom istraživanja te na eventualnu

nezakonitost dokaza na kojima se temelji optužnica, predlaže se izmijeniti stavak 1. ovoga članka, na način da se izrijekom propiše pozivanje na članak 346.a, kada je riječ o stavljanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza.

Nadalje, stavak 3. ovoga članka mijenja se i to na način da protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije. Odnosno, u pravilu, posebna žalba nije dopuštena, no primjerice, ako se ne radi o očiglednoj nezakonitosti ili o navedenom pitanju ne postoji ustaljena sudska praksa, a sud smatra da je odluka o zakonitosti dokaza od ključne važnosti za daljnji postupak, dopustit će posebnu žalbu. S obzirom da je praksa primjene ZKP/08 ukazala da je dopuštenost posebne žalbe o kojoj odlučuje viši sud za sva rješenja suda o zakonitosti dokaza, pa i onih kod kojih odluka nije dvojbena, dovela do odugovlačenja kaznenih postupaka, ovim predloženim zakonskim rješenjem utjecalo bi se na ubrzanje postupka u stadiju potvrđivanja optužnice, što je od značajnog utjecaja na trajanje postupka u cjelini. Opisana je izmjena bez utjecaja na prava obrane na dopuštenost ulaganja pravnog lijeka jer i u onom slučaju kada sud odluči nastaviti s postupkom, stranke i dalje zadržavaju pravo žalbe u kasnijoj fazi kaznenog postupka.

Uz članak 33.

Ovim člankom predlaže se brisanje članka 359. ZKP/08, s obzirom na izmijenjeni koncept optužnog vijeća, na kojem više nema očitovanja o krivnji.

Uz članak 34.

Slijedom izmjena članka 348. ZKP/08 prema kojem se sjednica optužnog vijeća u prisutnosti stranaka može održati, ako se prije održavanja sjednice optužnog vijeća zaprimi izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, mijenja se i članak 360. stavak 3. ZKP/08, koji je predviđao mogućnost potpisivanja izjave tijekom sjednice optužnog vijeća, kao i mogućnost predaje izjave vijeću nakon otvaranja sjednice optužnog vijeća.

Uz članak 35.

Po predloženoj izmjeni članka 416. ZKP/08, na početku rasprave, predsjednik vijeća pozvat će optuženika, koji poriče optužbu, da on ili njegov branitelj točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga. Ova obveza okrivljenika i njegova branitelja omogućuje sudu da dokazni postupak koncentrira i usmjerava samo na činjenice koje su osporene što posljedično dovodi do ubrzanja postupka.

Naime, prema važećem ZKP/08 obveza okrivljenika koji poriče optužbu da on ili njegov branitelj točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga (članak 376. stavak 2. ZKP/08), a koja je propisana za pripremno ročište, ovim Nacrtom prijedloga prenosi se i na raspravu omogućavajući koncentraciju dokaznog postupka.

Uz članak 36.

Ovim člankom predlaže se dopuniti stavak 1. članka 468. ZKP/08 na način da se u bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz tog stavka u novu točku 12. dodaje teška povreda prava na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, koja je po ZKP/08 sadržana u stavku 2. članka 468., s obzirom da navedena povreda smisleno pripada u stavak 1.

Opisana dopuna, rezultirala je i predloženom izmjenom stavka 2. članka 468. ZKP/08 te bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu

(članak 10.), a neće se smatrati da se presuda temelji na nezakonitom dokazu ako bi i bez tog dokaza bila donesena ista presuda.

Uz članak 37.

Ovim člankom, radi nomotehničkih usklađenja s predloženom izmijenjenom odredbom članka 468. stavka 1., kojom se dodaje točka 12., predlaže se izmijeniti odredba članka 476. stavak 1. točke 1. ZKP/08 na način da drugostupanjski sud mora po službenoj dužnosti uvijek ispitati i bitnu povredu iz predložene točke 12., a koja bitna povreda u vidu teške povrede prava na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda je i po ZKP/08 ispitivana po službenoj dužnosti.

Uz članak 38.

Ovim člankom uspostavlja se mehanizam ujednačavanja sudske prakse i sprječavanja različitih odluka o istom pitanju u kaznenim predmetima u kojima je podignut zahtjev za zaštitu zakonitosti. Mehanizam ujednačavanja sudske prakse uspostavlja se kao posljedica presude Suda Europske unije prema kojoj je dosadašnji način ujednačavanja sudske prakse u Republici Hrvatskoj u višim sudovima protivan postupovnim standardima prava Unije, jer ne udovoljava zahtjevima interne sudačke neovisnosti, pravu koje jamči isključenosti svakog od neopravdanog zadiranja u postupak odlučivanja od strane onih sudaca koji nisu članovi sudskog vijeća i pravu na kontradiktoran postupak.

Slijedom otklanjanja rečenih nedostataka, u kaznenim predmetima predlaže se dopuna članka 510. ZKP/08 novim stavkom 6., kojim se propisuje nadležnost proširenog vijeća. Tako je prošireno vijeće nadležno kada vijeće ocijeni da bi svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda ili da praksa Vrhovnog suda u vezi s pravnim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, ili da iz drugih važnih razloga treba omogućiti da se o zahtjevu za zaštitu zakonitosti odluči u širem sastavu. U stavku 7. ovoga članka predlaže se normom zakonskog ranga propisati sastav proširenog vijeća, čime se udovoljava pravu na zakonom ustanovljen i neovisan sud, dok se u stavku 8., propisuje pravo stranke na obaviještenost o prepuštanju odluke proširenom vijeću i sastavu toga vijeća najkasnije 15 dana prije održavanja sjednice proširenog vijeća, čime se udovoljava pravu na kontradiktoran postupak i saslušanje o svim bitnim činjeničnim i pravnim elementima.

Uz članak 39.

Vidi obrazloženje uz članak 37. Nacrta prijedloga.

Uz članak 40.

Vidi obrazloženje uz članak 38. Nacrta prijedloga.

Uz članak 41.

Kao posljedica izmjene koncepta optužnog vijeća, koje se iznimno održava uz sudjelovanje stranaka u slučajevima zaprimanja izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza, predlaže se intervenirati i u odredbu članka 558. stavka 3. ZKP/08, koja je kao pravilo propisala obvezu pozivanja treće osobe na koju je imovinska korist prenesena na sjednicu optužnog vijeća. Stoga se predlaže da se ova osoba pozove na sjednicu optužnog vijeća, samo ako se sjednica provodi uz sudjelovanje stranka.

Uz članak 42.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem je ministar nadležan za unutarnje poslove obvezan donijeti pravilnik o načinu oduzimanja i čuvanja virtualne imovine.

Uz članak 43.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 10.

(1) Sudske se odluke ne mogu temeljiti na dokazima pribavljenim na nezakonit način (nezakoniti dokazi).

(2) Nezakoniti su dokazi:

- 1) koji su pribavljeni kršenjem Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom propisane zabrane mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja,
- 2) koji su pribavljeni povredom Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava obrane, prava na ugled i čast, te prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života, osim u slučaju iz stavka 3. ovog članka,
- 3) koji su pribavljeni povredom odredaba kaznenog postupka i koji su izričito predviđeni ovim Zakonom,
- 4) za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza.

(3) Ne smatraju se nezakonitima dokazi pribavljeni povredom prava i sloboda iz stavka 2. točke 2. ovog članka u postupku za teške oblike kaznenih djela iz nadležnosti županijskog suda, kod kojih interes kaznenog progona i kažnjavanja počinitelja preteže nad povredom prava.

(4) Sudska odluka ne može se temeljiti isključivo na dokazu iz stavka 3. ovog članka.

Članak 19.b

(1) Općinski sudovi sude u vijećima sastavljenim od jednog suca i dva suca porotnika, osim ako drukčije nije propisano zakonom.

(2) Za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina sudi sudac općinskog suda kao sudac pojedinac.

(3) Za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do deset godina stranke se mogu do početka rasprave suglasiti da raspravu provede predsjednik vijeća kao sudac pojedinac, osim za sljedeća kaznena djela:

- a) čedomorstvo (članak 93.), usmrćenje na zahtjev (članak 94.), prouzročenje smrti iz nehaja (članak 95.), sudjelovanje u samoubojstvu (članak 96. stavak 2.), spolni odnošaj s nemoćnom osobom (članak 189. stavak 1.), prisila na spolni odnošaj (članak 190.), spolni odnošaj zlouporabom položaja (članak 191. stavak 2.), iskorištavanje djece ili maloljetnih osoba za pornografiju (članak 196. stavak 1.), teška kaznena djela protiv zdravlja ljudi (članak 249. stavak 4.) i izazivanje prometne nesreće (članak 272. stavak 4.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.),
- b) usmrćenje (članak 112. stavak 2. i 3.), prouzročenje smrti iz nehaja (članak 113.), sudjelovanje u samoubojstvu (članak 114. stavak 2.), teška kaznena djela protiv zdravlja ljudi (članak 192. stavak 6.), izazivanje prometne nesreće u cestovnom prometu (članak 227. stavak 6.), teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214. stavak 4.), teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 4.) iz Kaznenog zakona.

(4) U predmetima iz nadležnosti vijeća općinskog suda stranke se mogu do početka rasprave suglasiti da raspravu provede predsjednik vijeća kao sudac pojedinac, osim za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od deset godina ili ako sastav vijeća nije propisan posebnim zakonom. Sudac pojedinac ima ovlasti vijeća. Stranke tu suglasnost ne mogu opozvati.

(5) Općinski sudovi donose odluke izvan rasprave u vijećima sastavljenim od tri suca.

(6) Predsjednik općinskog suda i predsjednik vijeća općinskog suda odlučuju u slučajevima predviđenim u ovom Zakonu.

Članak 98.

(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 123. ovog Zakona zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, sud i državni odvjetnik će, uzimajući u obzir rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve i žrtvi bliskih osoba i potrebe zaštite žrtve, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, obrazloženim rješenjem odrediti primjenu jedne ili više takvih mjera. Pritom će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom.

(2) Mjere opreza jesu:

- 1) zabrana napuštanja boravišta,
- 2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,
- 3) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,
- 4) zabrana približavanja određenoj osobi,
- 5) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,
- 6) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,
- 7) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- 8) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom,
- 9) zabrana uhođenja ili uznemiravanja žrtve ili druge osobe,
- 10) udaljenje iz doma,
- 11) zabrana pristupa internetu.

(3) Prije donošenja rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida mjera opreza sud i državni odvjetnik će, ako se radi o kaznenom djelu nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, saslušati žrtvu na okolnost postojanja opasnosti za njezinu osobnu sigurnost ili sigurnost članova njezine obitelji i bliskih osoba te uzeti u obzir očitovanje o prijedlogu za primjenu mjere opreza i rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve. Žrtva se može saslušati i primjenom informacijsko-komunikacijskih tehnologija ili na drugi odgovarajući način.

(4) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti dom te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim ili izvanbračnim drugom, roditeljima, djecom, posvojenikom ili posvojiteljem, osim ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog na štetu neke od tih osoba. Zabrana obavljanja poslovne aktivnosti može obuhvatiti i zakonitu profesionalnu djelatnost ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog u okviru te djelatnosti.

(5) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na nesmetano komuniciranje s braniteljem.

(6) Mjere opreza mogu biti naložene prije i tijekom kaznenog postupka. Prije podizanja optužnice mjere opreza određuje, produljuje i ukida rješenjem državni odvjetnik, a sudac istrage kad odlučuje o istražnom zatvoru. Državni odvjetnik ili sudac istrage koji je mjeru odredio nadležan je za njezino produljenje ili ukidanje. Nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti odnosno izvršnosti presude ili do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora te mjere određuje, produljuje i ukida sud. O zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom, u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage, a nakon podizanja optužnice odlučuje sud. Ako sud odluku neće moći donijeti u roku propisanom člankom 101. stavkom 2. ovoga Zakona, odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom donosi sudac istrage.

(7) Mjere opreza mogu trajati dok za to postoji potreba, a najdulje do izvršnosti presude ili do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora, ako je takva kazna izrečena, kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 1., 3. i 4. ovoga Zakona odnosno najdulje do pravomoćnosti presude kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 2. i 5. ovoga Zakona. Svaka dva mjeseca, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o mjeri opreza, tijelo koje je odredilo mjeru opreza prije podizanja optužnice odnosno sud ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produljiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Ako je mjera opreza određena kao uvjet jamstva, kontrola produljenja mjere neće se provoditi.

(8) Protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida mjera opreza stranke i žrtva kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama mogu izjaviti žalbu, koja ne zadržava izvršenje mjere. O žalbi do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage odnosno izvanraspravno vijeće.

Članak 101.

(1) Tijelo koje je naložilo mjeru opreza može naložiti provjeru njezinog izvršavanja i zatražiti izvješće od policije ili drugog tijela koje ju izvršava. Tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah će provesti naložene provjere i odmah o tome obavijestiti nadležno tijelo.

(2) O postupanju okrivljenika protivno zabrani ili neispunjavanju obveze naložene mjerom opreza, tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah obavještava nadležno tijelo. Sud će odmah, a najkasnije u roku od 24 sata donijeti odluku o nepridržavanju mjere opreza te donijeti rješenje o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom i izdati nalog za predaju u istražni zatvor.

(3) Osobi različitoj od okrivljenika sudac istrage može posebnim rješenjem zabraniti aktivnosti kojima se narušavaju mjere opreza prema okrivljeniku. Ako ta osoba postupi protivno rješenju, kaznit će se novčanom kaznom do 6630,00 eura.

Članak 213.a

(1) Ako državni odvjetnik okrivljeniku nije dostavio obavijest iz članka 213. stavka 2. ovog Zakona, a proveo je dokaznu radnju ispitivanja svjedoka, okrivljenik ima pravo zahtijevati od državnog odvjetnika ponovno provođenje tih dokaznih radnji. Ako se državni odvjetnik ne složi s prijedlogom okrivljenika postupit će prema članku 234. stavku 2. ovog Zakona.

(2) Ako sudac istrage utvrdi da je zahtjev okrivljenika osnovan naložit će državnom odvjetniku da ponovno provede ispitivanje svjedoka.

(3) Ponovno ispitivanje svjedoka provodi se uz prisutnost okrivljenika i branitelja ako ga ima. Osobe prisutne ispitivanju mogu staviti primjedbu u svezi sa zapisnikom, koje će se zabilježiti u nastavku završenog zapisnika.

(4) Zapisnik o ranijem ispitivanju svjedoka izdvojiti će se iz spisa i ne može se koristiti kao dokaz u postupku.

Članak 233.

(1) Okrivljenik mora biti ispitan prije okončanja istrage. Ispitivanje okrivljenika provodi se prema članku 272. do 282. ovog Zakona.

(2) Okrivljenika ispituje državni odvjetnik ili po njegovu nalogu istražitelj. Ispitivanje okrivljenika se provodi u prostorijama državnog odvjetnika ili istražitelja.

(3) Pri pozivanju okrivljenika postupiti će se prema članku 175. ovog Zakona, a ako okrivljenik nije primio pisanu pouku o pravima, tijelo koje provodi ispitivanje će prije početka ispitivanja postupiti prema članku 273. stavku 1. ovog Zakona.

Članak 242.

(1) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, pretragu na zahtjev državnog odvjetnika, sudac istrage određuje pisanim obrazloženim nalogom. Nalog o pretrazi mora sadržavati:

1) oznaku predmeta pretrage (osobe, doma, drugih prostora ili pokretnih stvari),

2) svrhu pretrage,

3) tijelo koje će provesti pretragu.

(2) O zahtjevu za pretragu sudac istrage odlučuje odmah, a najkasnije u roku od četiri sata, od primitka zahtjeva. Ako ne prihvati zahtjev, sudac istrage donosi rješenje. Protiv rješenja suca istrage državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od osam sati. Vijeće donosi odluku o žalbi u roku od dvanaest sati.

(3) Nalog suca istrage iz stavka 1. ovog članka, o pretrazi, izvršava se u roku od tri dana od dana izdavanja. Nakon proteka tog roka, pretraga se više ne može izvršiti na temelju tog naloga. Nalog se bez odgode vraća sucu istrage koji ga poništava bilješkom na nalogu.

(4) Pretragu provode državni odvjetnik, istražitelj ili policija.

(5) Kad istragu provodi sudac istrage, odredit će u nalogu o pretrazi istražitelja koji će provesti pretragu. Istražitelj je dužan provesti pretragu prema nalogu i odmah dostaviti sucu istrage zapisnik i predmete koje je privremeno oduzeo.

Članak 245.

(1) Iznimno, ako pretragu treba poduzeti odmah jer bi odgađanje ugrozilo postizanje ciljeva pretrage, državni odvjetnik može sam naložiti pretragu osobe i sredstva prijevoza pisanim obrazloženim nalogom ako se radi o sumnji da su počinjena sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (Glava IX.) za koje je propisana kazna zatvora teža od pet godina, ubojstva (članak 110.), teškog ubojstva (članak 111.), otmice (članak 137. stavak 2. i 3.), protupravnog oduzimanja slobode (članak 136. stavak 3. i 4.), neovlaštene proizvodnje i prometa drogama (članak 190. stavak 2., 3., 4. i 5.), neovlaštene proizvodnje i prometa tvarima zabranjenim u sportu (članak 191.a stavak 2., 3. i 4.), pranja novca (članak 265.), krivotvorenja novca (članak 274.), primanja mita (članak 293.), davanja mita (članak 294.), primanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 252.), davanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 253.), davanja mita za trgovanje utjecajem (članak 296.), primanja i davanja mita u postupku stečaja (članak 251.), zločinačkog udruženja (članak 328.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329.), odavanja tajnih podataka (članak 347. stavak 1. i 4.), špijunaže (članak 348. stavak 3., 4. i 5.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), otmice osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 353.), kao i kaznena djela koje je počinilo zločinačko udruženje, odnosno kaznena djela počinjena u sastavu zločinačkog udruženja u stjecaju.

(2) Pretraga iz stavka 1. ovog članka, provest će se prema članku 244. ovog Zakona.

(3) Nalog o pretrazi iz stavka 1. ovog članka, zajedno sa zapisnicima o izvršenoj pretrazi državni odvjetnik mora odmah, a najkasnije u roku od osam sati od okončanja pretrage, dostaviti sucu istrage.

(4) Sudac istrage odlučuje rješenjem, o zakonitosti naloga državnog odvjetnika o pretrazi i provedene pretrage, u roku od osam sati od primitka zapisnika. Protiv rješenja suca istrage kojim odbija ovjeriti nalog o pretrazi ili zapisnik o provedenoj pretrazi, državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od četrdeset i osam sati.

Članak 250.

Zapisnik o pretrazi i dokaz pribavljen pretragom ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

- 1) je pretraga, suprotno ovom Zakonu, obavljena bez pisanog naloga,
- 2) je pretraga bez naloga poduzeta suprotno odredbama članka 246. stavka 1. do 3. ovog Zakona,
- 3) državni odvjetnik nije u roku iz članka 245. stavka 3. ovog Zakona predao sucu istrage nalog i zapisnik o poduzetoj pretrazi,

- 4) je odbijen zahtjev za ovjeru pisanog naloga državnog odvjetnika o pretrazi ili zapisnika o provedenoj pretrazi (članak 245. stavak 4.),
- 5) u zapisnik nisu unesene okolnosti zbog kojih je pretragu osobe obavila osoba drugog spola (članak 251. stavak 2.),
- 6) je pretraga provedena protivno odredbama članka 251. stavka 3. i 4. ovog Zakona,
- 7) je pretraga provedena bez osobe koja mora prisustvovati pretrazi (članak 254. stavak 2.),
- 8) je pretraga provedena suprotno uvjetima za zakonitost pretrage propisanim u posebnom zakonu (članak 256.).

Članak 262.

(1) Privremenom oduzimanju ne podliježu:

- 1) spisi i druge isprave državnih tijela čije bi objavljivanje povrijedilo obvezu tajnosti dok nadležno tijelo ne odluči drukčije,
- 2) pisana priopćenja okrivljenika branitelju, osim ako okrivljenik ne zahtijeva drukčije,
- 3) snimke i privatni dnevnik pronađeni kod osoba iz članka 285. stavka 1. točke 1. do 3. ovog Zakona, koje su te osobe snimile ili napisale, a sadrže snimke ili zapise o činjenicama o kojima su te osobe oslobođene dužnosti svjedočenja,
- 4) zapisi, izvodi iz registara i slične isprave koje se nalaze kod osoba iz članka 285. stavka 1. točka 4. ovog Zakona, sastavljeni o činjenicama koje su u obavljanju svoga zanimanja te osobe saznale od okrivljenika,
- 5) zapisi o činjenicama koje su sastavili novinari i urednici u sredstvima javnog priopćavanja o izvorima obavijesti i podataka za koje su saznali u obavljanju svoga zanimanja i koji su uporabljeni prilikom uređivanja sredstava javnog priopćavanja, a koji se nalaze u njihovom posjedu ili u uredništvu u kojem su zaposleni.

(2) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i tehničkih snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se:

- 1) u pogledu branitelja ili osobe oslobođene obveze svjedočenja prema članku 285. stavku 1. ovog Zakona ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji,
- 2) u pogledu novinara i urednika u sredstvima javnog priopćavanja ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji kaznenog djela, te za kaznena djela iz članka 305. i 305.a Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01.,

111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.) odnosno za kaznena djela iz članka 307. i 308. Kaznenog zakona,

3) ako se radi o predmetima koji se imaju oduzeti prema zakonu.

(3) O vjerojatnosti pružanja pomoći u kaznenom djelu iz stavka 2. ovog članka, na zahtjev državnog odvjetnika, do podizanja optužnice odlučuje rješenjem sudac istrage. Sudac istrage donosi rješenje u roku od 24 sata nakon podnošenja zahtjeva državnog odvjetnika. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje vijeće. Nakon podizanja optužnice odlučuje sud pred kojim se vodi postupak. Žalba protiv odluke optužnog vijeća i raspravnog suda nije dopuštena.

(4) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se u predmetima kaznenih djela kaznenopravne zaštite djece.

(5) Državni odvjetnik, istražitelj ili policija, mogu oduzeti predmete prema stavku 1., 2. i 3. ovog članka i kad provode izvide kaznenih djela ili kad istražitelj ili policija izvršavaju nalog suda.

(6) Pri oduzimanju predmeta u zapisniku će se naznačiti gdje je pronađen i opisat će se, a po potrebi i na drugi način osigurati utvrđivanje njegove istovjetnosti. Za privremeno oduzeti predmet izdat će se potvrda.

(7) Predmet oduzet suprotno odredbama stavka 1. ovog članka, ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 263.

(1) Odredbe članka 261. ovog Zakona odnose se i na podatke pohranjene u računalima i s njim povezanim uređajima, te uređajima koji služe prikupljanju i prijenosu podataka, nositelje podataka i na pretplatničke informacije kojima raspolaže davatelj usluga, osim kad je prema članku 262. ovog Zakona, privremeno oduzimanje predmeta zabranjeno.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka, na pisani zahtjev državnog odvjetnika se moraju predati državnom odvjetniku u cjelovitom, izvornom, čitljivom i razumljivom obliku. Državni odvjetnik u zahtjevu određuje rok u kojemu se imaju predati podaci. U slučaju odbijanja predaje, može se postupiti prema članku 259. stavku 1. ovog Zakona.

(3) Podatke iz stavka 1. ovog članka, snimit će u realnom vremenu tijelo koje provodi radnju. Pri pribavljanju, snimanju, zaštiti i čuvanju podataka posebno će se voditi računa o propisima koji se odnose na čuvanje tajnosti određenih podataka (članak 186. do 188.). Prema okolnostima, podaci koji se ne odnose na kazneno djelo zbog kojega se postupa, a potrebni su osobi prema kojoj se provodi mjera, mogu se snimiti na odgovarajuće sredstvo i vratiti toj osobi i prije okončanja postupka.

(4) Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može rješenjem odrediti zaštitu i čuvanje svih računalnih podataka iz stavka 1. ovog članka, dok je to potrebno, a najdulje šest mjeseci. Nakon toga računalni podaci će se vratiti osim:

1) ako su uključeni u počinjenje kaznenih djela protiv računalnih sustava, programa i podataka (Glava XXV.) iz Kaznenog zakona,

2) ako su uključeni u počinjenje drugog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti počinjenog pomoću računalnog sustava,

3) ako ne služe kao dokaz za kazneno djelo za koje se vodi postupak.

(5) Protiv rješenja suca istrage kojim su određene mjere iz stavka 3. ovog članka, osoba koja se koristi računalom i osoba koja je davatelj usluga imaju pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od tri dana. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 273.

(1) Tijelo koje provodi ispitivanje upitat će okrivljenika prije prvog ispitivanja je li primio pisanu pouku o pravima (članak 239. stavak 1.), a ako jest, uvjerit će se da je okrivljenik pouku razumio. Ako okrivljenik nije primio pisanu pouku o pravima prethodno će mu se ona uručiti, a ako okrivljenik pouku nije razumio, tijelo koje provodi ispitivanje uz uručenje pouke, poučit će okrivljenika o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona na njemu razumljiv način. Primitak pouke i sve druge radnje u svezi s tim zabilježiti će se u zapisniku.

(2) Okrivljenik, koji je prema stavku 1. ovoga članka poučen o pravima, pozvat će se da se izričito izjasni o tome hoće li uzeti branitelja po vlastitom izboru. Okrivljenika koji izjavi da ne želi uzeti branitelja, tijelo koje provodi ispitivanje dužno je upoznati na jednostavan i razumljiv način sa značenjem prava na branitelja i posljedicama odricanja od tog prava. Ako okrivljenik i nakon toga ne želi uzeti branitelja, može se nastaviti s ispitivanjem, osim kada okrivljenik po zakonu mora imati branitelja. Izjava okrivljenika unijet će se u zapisnik.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje omogućit će okrivljeniku da uzme branitelja po vlastitom izboru i u tu svrhu zastati s ispitivanjem do dolaska branitelja, a najkasnije do tri sata od kad je okrivljenik izjavio da hoće uzeti branitelja po vlastitom izboru i da hoće njegovu prisutnost ispitivanju. Ako je iz okolnosti vidljivo da izabrani branitelj u tom roku ne može doći, tijelo koje provodi ispitivanje će okrivljeniku omogućiti da uzme branitelja s liste dežurnih odvjetnika koju za područje županije sastavlja tijelo iz članka 253. ovog Zakona i dostavlja sudu, državnom odvjetniku i nadležnim policijskim upravama. Vrijeme zastajanja s ispitivanjem upisuje se u zapisnik o ispitivanju i ne računa se u zakonski rok za dovođenje sucu istrage.

(4) Ako okrivljenik nije uzeo branitelja s liste iz stavka 3. ovog članka, a ispitivanje se poduzima za kazneno djelo iz nadležnosti županijskog suda, tijelo koje provodi ispitivanje postupit će prema članku 66. stavku 3. ovog Zakona.

(5) Okrivljenik se o svojim pravima prije početka prvog ispitivanja može posavjetovati s braniteljem što se unosi u zapisnik.

(6) Ako postoji sumnja o tome je li okrivljenik poznaje službeni jezik suda ili postoje okolnosti iz članka 280. ovog Zakona, okrivljenik će se poučiti da će se ispitivanje provesti putem tumača. Tijelo koje provodi ispitivanje osigurat će prije početka ispitivanja sudjelovanje tumača.

Članak 275.

(1) Prije početka prvog ispitivanja okrivljenik će potpisati da je primio pisanu pouku o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona. Kod svakog daljnjeg ispitivanja okrivljenik će se upozoriti na potpisanu izjavu o tome da je primio pisanu pouku o pravima prije početka prvog ispitivanja i to će se zabilježiti u zapisniku.

(2) Ispitivanje okrivljenika snima se uređajem za audio-video snimanje. Uređajem rukuje stručna osoba.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje će osim upozorenja i pouka iz članka 273. stavka 1. ovog Zakona, u zapisnik unijeti i upozorenje da se ispitivanje snima i da snimljene izjave mogu biti upotrijebljene kao dokaz u postupku. Upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava da uzme branitelja snimit će se i unijet u zapisnik.

(4) Tijelo koje provodi ispitivanje navest će podatke koje mora sadržavati zapisnik o ispitivanju okrivljenika (članak 83. stavak 1. i članak 272. stavak 1.), podatke o snimanju iz članka 87. stavka 5. ovog Zakona, a zatim će označiti početak, prekid, nastavak i završetak ispitivanja, te druge okolnosti značajne za tijek ispitivanja.

(5) U zapisnik ispitivanja koje se snima, ne unosi se iskaz okrivljenika.

(6) O ispitivanju se izrađuju tri snimke, od kojih će se jedna zapečatiti i predati sucu istrage na čuvanje. Zapečaćeni omot potpisuje osoba koja je provela ispitivanje, okrivljenik, branitelj ako je prisutan i stručna osoba koja je provela snimanje. Po jedna snimka se odmah predaje državnom odvjetniku i okrivljeniku.

Članak 278.

(1) Okrivljenik može biti suočen sa svjedokom ili drugim okrivljenikom ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama, osim u slučaju kad je svjedok dijete.

(2) Okrivljenik će se poučiti o pravu na branitelja koji može prisustvovati suočenju. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 273. stavaka 3. i 5. ovoga Zakona.

(3) Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik.

(4) Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.

(5) O suočenju se vodi zapisnik. Suočenje u istrazi se mora snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku. Ako suočenje nije snimljeno, zapisnik se ne može upotrijebiti kao dokaz.

Članak 279.

(1) Kad se ispitivanje okrivljenika ne snima uređajem za audio-video snimanje, iskaz okrivljenika unosi se u zapisnik u obliku pripovijedanja. Bitna pitanja i odgovori na njih unijet će se doslovno u zapisnik.

(2) Okrivljeniku se može dopustiti da svoj iskaz sam kazuje u zapisnik.

Članak 281.

Osim u slučajevima iz članka 6. i 10. ovog Zakona, snimka i zapisnik o ispitivanju okrivljenika ne mogu biti upotrijebljeni kao dokaz u postupku i ako je postupljeno protivno odredbama članka 273. i 275. stavak 1. do 4. i stavka 6. ovog Zakona.

Članak 289.

(1) Nakon općih pitanja svjedok se poziva da iznese sve što mu je o predmetu poznato, a nakon toga će mu se postavljati pitanja radi provjere, dopune i razjašnjenja.

(2) Svjedok će se uvijek pitati otkud mu je poznato ono o čemu svjedoči.

(3) Pri ispitivanju svjedoka nije dopušteno služiti se obmanom niti postavljati takva pitanja u kojima je već sadržano kako bi trebalo odgovoriti.

(4) Svjedok se može suočiti s drugim svjedokom ili okrivljenikom ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama. Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik. Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.

(5) O suočenju se vodi zapisnik. Suočenje se mora snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku. Ako suočenje nije snimljeno, zapisnik se ne može upotrijebiti kao dokaz.

(6) Ako se žrtva kaznenog djela ispituje kao svjedok postupit će se prema članku 16., 43. do 46. i članku 292. stavku 4. ovog Zakona. Odluku o tome donosi tijelo koje provodi ispitivanje. Žalba protiv odluke tijela koje provodi ispitivanje, nije dopuštena.

Članak 300.

(1) Iskaz svjedoka se, osim u slučajevima posebno propisanim ovim Zakonom, ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

1) je kao svjedok ispitana osoba koja se ne može ispitati kao svjedok (članak 284.),

2) je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava,

3) upozorenje iz članka 285. stavka 3. ovog Zakona i odricanje nije ubilježeno u zapisnik,

4) je kao svjedok ispitano dijete koje ne može shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti (članak 285. stavak 4.),

5) upozorenja iz članka 288. stavka 3. ovog Zakona nisu ubilježena u zapisnik,

6) je povrijeđeno pravo na uskratu odgovora iz članka 44. stavka 4. točke 4. i članka 44. stavka 5. točke 3. ovog Zakona,

7) u slučaju iz članka 6. stavka 3. ovog Zakona.

(2) Ako nije postupljeno prema odredbama članka 295. stavka 4. i 5. ovog Zakona, iskaz ugroženog svjedoka ne može biti upotrijebljen kao dokaz. O tome na prijedlog stranke ili svjedoka rješenjem odlučuje sudac istrage. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

Članak 301.

(1) Prepoznavanje je utvrđivanje istovjetnosti osobe, predmeta, prostora, zvuka, načina kretanja ili drugog obilježja, koje je opažao okrivljenik ili svjedok, koja se utvrđuje usporedbom s drugom osobom, predmetom, prostorom, zvukom, načinom kretanja ili drugim obilježjem. Predmeti koji mogu poslužiti razjašnjenju stvari će se pokazati okrivljeniku, a prema potrebi svjedocima i vještacima.

(2) Prije prepoznavanja upitat će se osoba koja obavlja prepoznavanje, je li joj nakon vremena u kojemu je opažala, a prije prepoznavanja, predmet prepoznavanja bio pokazan u naravi, na fotografiji, računalu, evidenciji, snimci, zbirci podataka ili drugdje, te je li zna druge okolnosti koje mogu utjecati na prepoznavanje. Odgovori će se upisati u zapisnik.

(3) Od osobe koja obavlja prepoznavanje tražit će se da najprije što detaljnije opiše predmet prepoznavanja i da navede okolnosti prema kojima ga razlikuje od drugih predmeta. Ujedno će opisati okolnosti u kojima je opažala i detaljno opisati rezultate prepoznavanja.

(4) Nakon toga će se osobi koja obavlja prepoznavanje pokazati osobu ili drugi predmet prepoznavanja i to zajedno s drugim njemu, nepoznatim osobama i predmetima. Prepoznavanje prostora provodi se tako da osoba najprije što detaljnije opiše prostor, a zatim ga pokaže na snimci i u naravi.

(5) Uz pisani pristanak osobe koja ga obavlja, prepoznavanje se može provesti i putem odgovarajućih tehničkih uređaja i programa koji omogućavaju istovremeno prikazivanje fotografija ili audio-video snimki sukladno stavku 3. ovog članka. Tako provedeno prepoznavanje može se snimiti audio-video uređajem.

(6) Ako okrivljenik obavlja prepoznavanje postupit će se prema člancima 273. i 275. ovoga Zakona, a ako je predmet prepoznavanja okrivljenik, poučit će se o pravu na branitelja koji može prisustvovati prepoznavanju. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 273. stavaka 2., 3. i 5. ovoga Zakona. Ako svjedok obavlja prepoznavanje postupit će se prema članku 288. stavicama 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

(7) O prepoznavanju sastavit će se zapisnik i odgovarajuća snimka svih pokazanih osoba, predmeta i prostora. Snimanje obavlja stručni pomoćnik.

Članak 305.

(1) Radi provjere izvedenih dokaza ili utvrđivanja činjenica koje su važne za razjašnjenje stvari sud, na prijedlog stranke može odrediti rekonstrukciju događaja ili pokus.

(2) Rekonstrukcija se obavlja tako da se ponove radnje ili situacije u uvjetima uz koje se prema izvedenim dokazima događaj odvijao. Ako su u iskazima pojedinih svjedoka ili okrivljenika radnje ili situacije različito prikazane, događaj će se, u pravilu, rekonstruirati posebno sa svakim od njih.

(3) Pokus se poduzima da bi se ispitao utjecaj određene okolnosti na određenu stvar, stanje ili odnos.

(4) Rekonstrukcija i pokus se ne smiju obavljati na način kojim se vrijeđa javni red ili moral ili se dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi.

(5) Pri rekonstrukciji i pokusu mogu se, prema potrebi, ponovno izvesti pojedini dokazi.

(6) Ako se rekonstrukcija poduzima uz sudjelovanje okrivljenika, okrivljenik će se poučiti o pravu na branitelja koji može prisustvovati rekonstrukciji. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 273. stavaka 2., 3. i 5. ovoga Zakona.

Članak 311.

(1) Za vještaka se ne može uzeti osoba koja ne može biti ispitana kao svjedok ili osoba koja je oslobođena dužnosti svjedočenja, a ni osoba prema kojoj je kazneno djelo počinjeno, a ako je uzeta, njezin nalaz i mišljenje ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

(2) Razlog za izuzeće vještaka postoji i u svezi s osobom koja je zajedno s tužiteljem, okrivljenikom, žrtvom ili oštećenikom zaposlena u istom državnom tijelu ili kod istoga poslodavca.

(3) Za vještaka se, u pravilu, neće uzeti osoba koja je ispitana kao svjedok.

Članak 320.

(1) Kad se vještačenje ne obavlja u ustanovi, pregled i obdukciju tijela obavlja jedan liječnik, a prema potrebi dva ili više liječnika, koji po mogućnosti trebaju biti sudsko-medicinske struke.

(2) Za vještaka se ne može odrediti liječnik koji je liječio umrloga. On se može ispitati kao svjedok pri obdukciji tijela radi davanja razjašnjenja o tijeku i okolnostima bolesti.

Članak 335.

(1) U nalogu iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona navode se raspoloživi podaci o osobi protiv koje se posebne dokazne radnje primjenjuju, činjenice iz kojih proizlazi potreba poduzimanja te rok trajanja koji mora biti primjeren ostvarenju cilja kao i način, opseg i mjesto provođenja radnje. Radnje izvršava policija. Službene i odgovorne osobe koje sudjeluju u postupku odlučivanja i izvršenja radnji iz članka 332. ovog Zakona dužne su kao tajnu čuvati sve podatke koje su saznale u svezi s radnjama.

(2) Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju s davateljem telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj kao i davatelji telekomunikacijskih usluga, dužni su policiji osigurati potrebnu tehničku pomoć. Za postupanje protivno toj obvezi, sudac istrage će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika kazniti davatelja telekomunikacijske usluge novčanom kaznom do 1.000.000,00 kuna te odgovornu osobu u Operativno-tehničkom centru za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju i u davatelju telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne izvrši rješenje može se odgovorna osoba kazniti zatvorom do izvršenja, ali najdulje mjesec dana.

(3) Posebne dokazne radnje iz članka 334. ovog Zakona određuju se na vrijeme do tri mjeseca. Na prijedlog državnog odvjetnika, sudac istrage može te radnje produljiti za još tri mjeseca ako one daju rezultate, a postoji razlog da se nastavi s njihovim provođenjem radi prikupljanja dokaza. Nakon proteka šest mjeseci za kaznena djela iz članka 334. točke 1. i 2. ovog Zakona, te radnje mogu se produljiti za još šest mjeseci. Iznimno, za kaznena djela iz članka 334. točke 1. ovog Zakona, te radnje mogu se produljiti za daljnjih šest mjeseci, ako je njihovo produljenje nužno radi ostvarenja svrhe radi koje su bile odobrene. Protiv rješenja suca istrage kojim se odbija prijedlog državnog odvjetnika za produljenje radnje državni odvjetnik može podnijeti žalbu u roku od osam sati o kojoj odlučuje vijeće istog suda u roku od dvanaest sati.

(4) Čim prestanu pretpostavke iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona, sudac istrage je dužan odrediti obustavu poduzetih radnji. Ako državni odvjetnik odustane od kaznenog progona, odnosno ako podaci i obavijesti pribavljeni primjenom poduzetih radnji nisu potrebni za kazneni postupak, uništiti će se pod nadzorom suca istrage, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik.

(5) Nalog iz stavka 1. ovog članka čuva se u posebnom omotu. Nakon prestanka radnje, a ako to probici postupka dopuštaju i prije, nalog se na njezin zahtjev, može dostaviti osobi protiv koje je radnja bila određena.

(6) Ako se prilikom poduzimanja radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona zabilježe podaci i obavijesti koji upućuju na neko drugo kazneno djelo i počinitelja iz članka 334. ovog Zakona, taj dio snimke će se prepisati i dostaviti državnom odvjetniku, i može se upotrijebiti kao dokaz u postupku za to kazneno djelo.

(7) Ako su radnje iz članka 332. ovog Zakona poduzete protivno odredbi članka 332. ovog Zakona, dokazi za koje se iz tako prikupljenih podataka saznalo ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 339.

(1) Sudac istrage može, na prijedlog državnog odvjetnika naložiti da poštanske i druge prometne organizacije zadrže i njemu, uz potvrdu primitka, predaju pisma, brzojave i druge pošiljke koje su upućene okrivljeniku ili koje on odašilje ako postoje okolnosti zbog kojih se s osnovom može očekivati da će te pošiljke poslužiti kao dokaz u postupku. Nalog sadrži podatke iz članka 335. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Radnja iz stavka 1. ovog članka može biti naložena za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona:

1) spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (Glava XVII.) i protiv intelektualnog vlasništva (Glava XXVII.),

2) genocida (članak 88.), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), odgovornosti zapovjednika (članak 96.), terorizma (članak 97.), financiranja terorizma (članak 98.), javnog poticanja na terorizam (članak 99.), novačenja za terorizam (članak 100.), obuke za terorizam (članak 101.), putovanja u svrhu terorizma (članak 101.a), terorističkog udruženja (članak 102.), ubojstva (članak 110.), teškog ubojstva (članak 111.), otmice (članak 137.), pranja novca (članak 265.), zločinačkog udruženja (članak 328.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329.), veleizdaje (članak 340.), priznavanja okupacije i kapitulacije (članak 341.), odavanja tajnih podataka (članak 347.), špijunaže (članak 348.), pripremanja kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 350.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.) i otmice osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 353.).

(3) Privremeno oduzimanje može trajati najdulje četiri mjeseca, a na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može produljiti trajanje za daljnja dva mjeseca. Ako su kaznena djela iz stavka 2. točke 1. ovog članka počinjena uporabom računalnih sustava ili mreža privremeno oduzimanje može trajati najdulje godinu dana.

(4) Državni odvjetnik može naložiti samo zadržavanje pošiljaka, ali su organizacije navedene u stavku 1. ovog članka obvezne obustaviti zadržavanje ako u roku od tri dana nakon primitka naloga, ne prime rješenje suca istrage.

(5) Zadržane pošiljke otvara državni odvjetnik u prisutnosti dva svjedoka. Pri otvaranju pazit će se da se ne oštete pečati, a omoti će se i adrese sačuvati. O otvaranju će se sastaviti zapisnik.

(6) Ako interesi postupka dopuštaju, sadržaj pošiljke može se priopćiti u cijelosti ili djelomično okrivljeniku, odnosno osobi kojoj je upućena, a može mu se pošiljka i predati. Ako je okrivljenik odsutan, sadržaj pošiljke će se kad za to postoji opravdan interes, priopćiti ili predati kome od njegovih srodnika, a ako njih nema, vratit će se pošiljatelju, ako se to ne protivi interesima postupka ili drugim važnim interesima.

(7) Odredbe stavka 1. do 5. ovog članka ne primjenjuje se na pisma, brzojave i druge pošiljke između okrivljenika i njegova branitelja.

(8) Ako je postupljeno protivno stavku 1. do 5. ovog članka dokazi za koje se saznalo iz tako prikupljenih podataka ne mogu se upotrijebiti u kaznenom postupku.

Članak 339.a

(1) Ako postoji sumnja da je registrirani vlasnik ili korisnik telekomunikacijskog sredstva počinio kazneno djelo iz članka 334. ovog Zakona ili neko drugo kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora teža od pet godina policija može, na temelju naloga suca istrage, a radi prikupljanja dokaza, putem Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija od operatora javnih komunikacijskih usluga zatražiti provjeru istovjetnosti, trajanja i učestalosti komunikacije s određenim elektroničkim komunikacijskim adresama, utvrđivanje položaja komunikacijskog uređaja, kao i utvrđivanje mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju elektroničku komunikaciju, te identifikacijske oznake uređaja.

(2) Za registriranog vlasnika ili korisnika telekomunikacijskog sredstva koji je povezan s osobom za koju postoji sumnja da je počinila kazneno djelo iz članka 334. ovog Zakona ili neko drugo kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora teža od pet godina policija može, na temelju naloga suca istrage, putem Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija zatražiti od operatora javnih komunikacijskih usluga provjeru iz stavka 1. ovog članka.

(3) Odluku o zahtjevu državnog odvjetnika sudac istrage dužan je donijeti u roku od četiri sata. Nalog za provjeru iz stavka 1. i 2. ovog članka sudac istrage izdaje na temelju obrazloženog prijedloga nadležnog državnog odvjetnika.

(4) Iznimno, ako postoji opasnost od odgode i ako državni odvjetnik ima razloga vjerovati da na vrijeme neće moći pribaviti nalog suca, nalog iz stavka 1. i 2. ovog članka može izdati nadležni državni odvjetnik.

(5) Nalog iz stavka 4. ovog članka i dopis u kojem će obrazložiti razloge za njegovo izdavanje državni odvjetnik mora odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja, dostaviti sucu istrage.

(6) Sudac istrage odlučuje rješenjem o zakonitosti naloga državnog odvjetnika u roku od 48 sati od primitka naloga i dopisa. Protiv rješenja suca istrage državni odvjetnik nema prava žalbe.

(7) U nalogu iz stavka 1., 2. i 4. ovog članka, uz podatke iz članka 168. stavka 2. ovog Zakona, navode se osobni podaci osobe koja je registrirani vlasnik ili korisnik komunikacijskog sredstva te svrha radi koje se nalog izdaje.

(8) Nalog za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata nije potreban ako je registrirani vlasnik ili korisnik komunikacijskog sredstva dao pisani pristanak.

(9) Ako su podaci iz stavka 1. i 2. ovog članka pribavljeni bez naloga suca istrage odnosno ako državni odvjetnik nije u roku iz stavka 5. ovog članka dostavio sucu istrage nalog ili ako je odbijen zahtjev državnog odvjetnika za provjeru naloga za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata, tako prikupljeni podaci ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 346.

- (1) Okrivljenik ima pravo podnijeti pisani odgovor na optužnicu u roku od osam dana od primitka optužnice.
- (2) Odgovor na optužnicu može podnijeti i branitelj bez posebne okrivljenikove ovlasti, ali ne i protiv njegove volje.
- (3) Okrivljenik se može odreći prava na podnošenje odgovora na optužnicu.

Članak 348.

- (1) Po isteku roka za odgovor na optužnicu predsjednik optužnog vijeća nalogom određuje dan, sat i mjesto održavanja sjednice optužnog vijeća. Sjednica se održava u roku od petnaest dana ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako je na slobodi. U posebno složenim predmetima sjednica optužnog vijeća se ima održati u roku od mjesec dana ako je okrivljenik lišen slobode ili u roku od tri mjeseca ako je na slobodi.
- (2) Na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, oštećenik, okrivljenik i branitelj ako ga ima. Pozvane osobe će predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti.
- (3) Okrivljenik će se u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća i u slučaju obvezne obrane održati iako se branitelj nije odazvao.
- (4) Ako se optužnica odnosi na kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, optužno vijeće ispituje optužnicu u sjednici vijeća bez pozivanja stranaka, osim ako prije početka sjednice zaprimi izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, kada će postupiti prema članku 361. do 363. ovog Zakona.
- (5) Prisutnost stranaka na sjednici optužnog vijeća može se osigurati i uz pomoć zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu (audio-video uređaj) kojim rukuje stručna osoba. Činjenica da su stranke bile prisutne na sjednici optužnog vijeća uz pomoć audio-video uređaja, vrsta uređaja te ime stručne osobe koja je njime rukovala unijet će se u zapisnik o sjednici optužnog vijeća. U tom slučaju ne može se donijeti presuda na temelju sporazuma stranaka.

Članak 349.

- (1) Prije početka sjednice predsjednik optužnog vijeća provjerava jesu li svi pozvani došli na sjednicu.
- (2) Ako na sjednicu ne dođe državni odvjetnik, okrivljenik ili njegov branitelj, a dostava poziva nije uredno iskazana, sjednica će se odgoditi. Ako na sjednicu ne dođe oštećenik kao tužitelj, iako je uredno pozvan, a ni njegov opunomoćenik, vijeće će rješenjem obustaviti postupak.
- (3) Ako se okrivljeniku poziv nije mogao uručiti zbog neprijavljivanja sudu promjene adrese, sjednica će se održati i u njegovoj odsutnosti.

(4) Sjednici optužnog vijeća mogu prisustvovati samo pozvane osobe. Predsjednik optužnog vijeća upozorit će osobe koje sudjeluju na sjednici da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti kazneno djelo.

Članak 350.

(1) Predsjednik vijeća otvara sjednicu navođenjem optužnice o kojoj se raspravlja te provjerava osobne podatke okrivljenika osim podataka o ranijoj osuđivanosti, a posebno provjerava je li okrivljenik primio i razumio pouku o pravima, a ako nije, naložit će državnom odvjetniku da dostavi okrivljeniku pouku o pravima.

(2) Predsjednik optužnog vijeća poučit će stranke da u svojim izlaganjima iz stavaka 4., 5. i 7. ovoga članka moraju iznijeti sve prijedloge za izdvajanje nezakonitih dokaza, ako ih imaju. Pritom će ih upozoriti da u kasnijem tijeku postupanja optužnog vijeća takve prijedloge ne mogu staviti, osim ako su za razloge izdvajanja nezakonitih dokaza saznali nakon stavljanja prijedloga za izdvajanje, kada ti prijedlozi moraju biti posebno obrazloženi.

(3) Kada se postupak pred optužnim vijećem provodi na način propisan člankom 348. stavkom 4. ovoga Zakona, stranke mogu prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza staviti u roku od petnaest dana od primitka optužnice. Prijedlog će se smatrati pravovremenim ako ga vijeće zaprimi prije početka sjednice.

(4) Državni odvjetnik, ako je prisutan, ukratko iznosi rezultate istrage odnosno istraživanja i dokaze na kojima se zasniva optužnica i koji opravdavaju njezino podizanje. Oštećenik ili njegov opunomoćenik mogu obrazložiti imovinskopravni zahtjev, upozoriti na dokaze o krivnji okrivljenika, te predložiti privremene mjere osiguranja imovinskopravnog zahtjeva (članak 160.).

(5) Okrivljenik i branitelj, ako su prisutni, mogu upozoriti na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na moguće propuste u istrazi i tijekom istraživanja. U odgovoru se okrivljenik i branitelj mogu očitovati o tome koji dio optužbe osporavaju.

(6) Okrivljenik može dati izjavu da je kriv po svim ili nekim točkama optužbe.

(7) Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj mogu na navode protivne stranke uzvratiti samo jednom. Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj izlažu i obrazlažu svoje zaključke služeći se podacima koji su sadržani u spisu.

(8) Ako stranke predlažu određivanje ili ukidanje istražnog zatvora u sjednici optužnog vijeća postupit će se prema članku 129. stavku 2. - 5. ovog Zakona.

(9) Ako vijeće smatra da može donijeti odluku, proglašava raspravljanje na sjednici zaključenim.

Članak 351.

(1) Ako su stranke stavile prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza u skladu s člankom 350. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona ili ako vijeće, neovisno o prijedlogu stranaka, ustanovi da u spisu postoje dokazi koji se prema članku 86. ovoga Zakona imaju izdvojiti iz spisa, vijeće će najprije odlučiti o izdvajanju nezakonitih dokaza, osim dokaza iz stavka 5. ovoga članka.

(2) Ako je za odluku o zakonitosti pojedinog dokaza potrebno izvođenje dodatnih dokaza, oni će se izvesti odmah ili će se sjednica odgoditi radi njihova izvođenja (prethodno suđenje o zakonitosti dokaza). Vijeće će najprije odlučiti o zakonitosti dokaza, a nakon pravomoćnosti tog rješenja donijet će odluku o optužnici.

(3) Protiv rješenja suda o zakonitosti dokaza dopuštena je posebna žalba. O toj žalbi odlučuje viši sud. Prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza podnesen protivno članku 350. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona vijeće će odbaciti. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.

(4) Izdvojeni dokazi ne mogu se razgledati ni upotrijebiti pri odlučivanju u kaznenom postupku.

(5) Za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, obavijesti, zapisnike i izjave iz članka 86. stavka 3. ovog Zakona izdvojiti će optužno vijeće nakon potvrđivanja optužnice.

Članak 359.

Ako se okrivljenik pred vijećem izjasnio da je kriv (članak 350. stavak 4.), a nije postignut sporazum o kazni i drugim mjerama iz članka 360. stavka 4. točke 3. ovog Zakona, vijeće će potvrditi optužnicu i odmah je sa spisom dostaviti sudskoj pisarnici radi određivanja rasprave, osim ako ne postoje razlozi iz članka 355. i 356. ovog Zakona.

Članak 360.

(1) Stranke mogu pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanja o kazni i drugim mjerama iz članka 360. stavka 4. točke 3. ovog Zakona. Okrivljenik tijekom pregovora mora imati branitelja.

(2) Vijeće može odgoditi sjednicu za najviše petnaest dana kako bi stranke okončale pregovore.

(3) Ako su prije početka sjednice ili tijekom sjednice optužnog vijeća državni odvjetnik i okrivljenik i branitelj potpisali izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, predaju izjavu vijeću odmah nakon otvaranja sjednice.

(4) Izjava iz stavka 3. ovog članka sadrži:

- 1) opis kaznenog djela koje je predmet optužbe,
- 2) izjavu okrivljenika o priznanju krivnje za to kazneno djelo,
- 3) sporazum o vrsti i mjeri kazne, sudskoj opomeni, uvjetnoj osudi, djelomičnoj uvjetnoj osudi, posebnim obvezama, zaštitnom nadzoru, oduzimanju predmeta te o troškovima postupka,
- 4) očitovanje okrivljenika o podnesenom imovinskopравnom zahtjevu,

- 5) izjavu okrivljenika o prihvatanju prijedloga državnog odvjetnika za izricanje sigurnosne mjere i oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom,
- 6) potpis stranaka i branitelja.

(5) Nakon potpisivanja izjave iz stavka 3. ovog članka, državni odvjetnik obavještava o tome žrtvu ili oštećenika.

(6) Ako se radi o kaznenim djelima protiv života i tijela i protiv spolne slobode za koja je propisana kazna zatvora teža od pet godina, državni odvjetnik mora pribaviti suglasnost žrtve za sporazumijevanje. Ako je žrtva umrla ili je nesposobna dati suglasnost, suglasnost će se zatražiti od osoba iz članka 55. stavka 6. ovog Zakona.

Članak 416.

Predsjednik vijeća će pozvati optuženika da se očituje o pojedinoj točki optužbe i imovinskopravnom zahtjevu. Ako se optuženik ne očituje o optužbi smatrat će se da poriče optužbu ili pojedinu točku optužbe.

Članak 468.

(1) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako:

- 1) je sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude sudjelovao sudac ili sudac porotnik koji nije sudjelovao na raspravi ili koji je pravomoćnom odlukom izuzet od suđenja,
- 2) je na raspravi sudjelovao sudac ili sudac porotnik koji se morao izuzeti (članak 32. stavak 1.),
- 3) je rasprava održana bez osobe čija je prisutnost na raspravi po zakonu obvezna ili ako je optuženiku, branitelju, oštećeniku kao tužitelju ili privatnom tužitelju, protivno njegovu zahtjevu, uskraćeno da se na raspravi služi svojim jezikom i da na svojem jeziku prati tijek rasprave (članak 8.),
- 4) je protivno zakonu donesena odluka o isključenju javnosti s rasprave,
- 5) je sud povrijedio propise kaznenog postupka o pitanju postoji li optužba ovlaštenog tužitelja ili prijedlog žrtve ili druge osobe iz članka 197. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno odobrenje nadležnog tijela,
- 6) je presudu donio sud koji zbog stvarne nenadležnosti nije mogao suditi u toj stvari ili ako je sud nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti,
- 7) sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe,
- 8) je na raspravi optuženik koji se na ispitivanju o osnovanosti optužbe očitovao da se u odnosu na sve ili pojedine točke optužbe ne smatra krivim bez zahtjeva u smislu članka 417.a stavak 5. ovog Zakona ispitan prije završetka dokaznog postupka,

9) je optužba prekoračena (članak 449. stavak 1.),

10) je presudom povrijeđena odredba članka 13. ovog Zakona,

11) se presuda ne može ispitati jer je izreka presude nerazumljiva, proturječna sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema uopće razloga ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi potpuno nejasni ili u znatnoj mjeri proturječni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju tih isprava ili iskaza danih u postupku i samih tih isprava ili iskaza.

(2) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10.), te ako je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(3) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji i ako sud pri pripremanju rasprave ili u tijeku rasprave ili pri donošenju presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog Zakona ili je na raspravi povrijedio pravo obrane, a to je utjecalo ili moglo utjecati na presudu.

Članak 476.

(1) Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i iz osnova iz kojih se pobija (članak 467.). Po službenoj dužnosti drugostupanjski sud mora uvijek ispitati:

1) postoji li povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 1., 5., 6., 9. do 11., iz članka 468. stavka 2. i je li rasprava protivno odredbama ovog Zakona održana u odsutnosti optuženika i njegova branitelja,

2) je li na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon.

(2) Ako žalba podnesena u korist optuženika ne sadrži podatke iz članka 466. stavka 1. točke 3. ovog Zakona, ograničit će se drugostupanjski sud na ispitivanje povreda iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka te na ispitivanje odluke o kazni.

(3) U povodu žalbe tužitelja može se prvostupanjska presuda ukinuti ili preinačiti i u korist optuženika.

Članak 510.

(1) O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud.

(2) Ako Glavni državni odvjetnik do odluke Vrhovnog suda, odustane od zahtjeva za zaštitu zakonitosti, zahtjev će se rješenjem odbaciti.

(3) O zahtjevu se odlučuje u sjednici vijeća. Prije nego što predmet bude iznesen na odlučivanje, sudac izvjestitelj može prema potrebi pribaviti obavijesti o istaknutim povredama zakona.

(4) O sjednici će se uvijek izvijestiti glavni državni odvjetnik.

(5) Vrhovni sud može riješiti da se izvršenje pravomoćne presude prekine ili odgodi do odluke o zahtjevu za zaštitu zakonitosti.

Članak 517.

(1) Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude može se podnijeti zbog:

1) povrede kaznenog zakona na štetu osuđenika predviđene u članku 469. točki 1. do 4. ovog Zakona ili zbog povrede iz točke 5. toga članka ako se prekoračenje ovlasti odnosi na odluku o kazni, djelomičnoj uvjetnoj osudi, posebnim obvezama, zaštitnom nadzoru, sigurnosnoj mjeri, oduzimanju imovinske koristi ili predmeta,

2) povrede odredaba kaznenog postupka predviđenih u članku 468. stavku 1. točki 1., 5., 9. i 10., odnosno u članku 468. stavku 2. ovog Zakona, ili zbog sudjelovanja u odlučivanju u drugom, odnosno trećem stupnju suca ili suca porotnika koji se morao izuzeti (članak 32. stavak 1.), ili zbog toga što je okrivljeniku, protivno njegovu zahtjevu, uskraćeno da na raspravi upotrebljava svoj jezik (članak 8.),

3) povrede prava okrivljenika na obranu na raspravi ili zbog povrede odredaba kaznenog postupka u žalbenom postupku, ako je ta povreda mogla utjecati na presudu.

(2) Povrede iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka mogu se isticati samo ako su bile istaknute u žalbi protiv prvostupanjske presude ili su počinjene u drugostupanjskom postupku.

Članak 519.

Što se tiče zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude, primjenjivat će se odredbe članka 509. stavka 3., članka 511. do 513. stavka 1. i 2. i članka 514. ovog Zakona.

Članak 558.

(1) Kad dolazi u obzir oduzimanje imovinske koristi pribavljene protupravnom radnjom, osoba na koju je imovinska korist prenesena pozvat će se radi ispitivanja u prethodnom postupku i na raspravu. U pozivu će se upozoriti da će se postupak provesti i bez njezine prisutnosti. Uz poziv će se dostaviti i pouka o pravu na opunomoćenika.

(2) Radi ispitivanja u prethodnom postupku i na raspravu pozvat će se i treća osoba koja tvrdi da glede imovinske koristi ima pravo koje sprječava primjenu odredbi ove Glave Zakona.

(3) Osobu, na koju je prema prijedlogu državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi ta korist prenesena, sud će pozvati na sjednicu optužnog vijeća, pripremno ročište i raspravu, a ta osoba ispitat će se na raspravi nakon okrivljenika koji se očitovao da ne osporava osnovanost optužbe, a inače na početku dokaznog postupka.

(4) Osoba na koju je imovinska korist prenesena te treća osoba iz stavka 2. ovoga članka, ovlaštena je u vezi s utvrđivanjem imovinske koristi predlagati dokaze i po dopuštenju predsjednika vijeća, postavljati pitanja okrivljeniku, svjedocima i vještacima.

(5) Državni odvjetnik i sud upoznat će osobu na koju je imovinska korist prenesena te treću osobu iz stavka 2. ovoga članka o njezinim pravima iz stavka 4. ovoga članka, kao i o pravu na opunomoćenika.

Prilozi:

- Iskaz o procjeni učinaka propisa
- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

PRILOG 4.:

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1. OPĆE INFORMACIJE

1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	
1.2.	Naziv propisa:	Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Da	Naziv akta: Akcijski plan za razdoblje od 2025. do 2027. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. 2030. godine Opis mjere: Mjera 4.1.20. Unaprjeđenje normativnog okvira za procesuiranje kaznenih djela korupcije u svrhu ubrzanja postupka, Aktivnost 66. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (s ciljem ubrzanja i povećanja učinkovitosti kaznenog postupka)
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne nalazi se u Planu usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2025. godinu („Narodne novine“, broj 25/2025)	Naziv pravne stečevine: Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku zakonodavstvo Republike Hrvatske se usklađuje s presudom Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine.

2. UTVRĐIVANJE PROBLEMA

2.1.	Izvješće Odbora stručnjaka Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: MONEYVAL) o provedenom V. krugu evaluacije Republike Hrvatske, usvojeno na Plenarnoj skupštini MONEYVAL u prosincu 2021. ukazalo je da je učinkovitost kaznenog progona kaznenog djela pranja novca niska, a kao jedan od razloga neučinkovitosti kaznenog progona adresira dugotrajnost kaznenih postupaka. Prema preporuci iz Izvješća MONEYVAL-a, a na traženje ovog Ministarstva, izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i suradnici izradili su Analizu razloga koji uzrokuju neopravdana odugovlačenja u sudskim postupcima u složenim kaznenim predmetima. Analiza je adresirala kao glavne razloge odugovlačenja kaznenog postupka u stadiju optuživanja: (1) čekanje odluke višeg suda o žalbi protiv rješenja o (ne)izdvajanju nezakonitih dokaza; (2) sukcesivno sporazumijevanje; (3) probleme s
------	--

dostavom te nedolazak okrivljenika i/ili branitelja. Također, na odugovlačenje kaznenih postupaka u stadiju optuženja, ukazalo je i Izvješće druge faze evaluacije Republike Hrvatske, kojeg je Radna skupina za suzbijanje podmićivanja u međunarodnim poslovnim transakcijama donijela u prosincu 2024. godine, u okviru postupka pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).

Također, važeći Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. - Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 126/19., 130/20. - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22., 36/24. i 72/25; u daljnjem tekstu: ZKP/08) propisuje stroga pravila o izdvajanju nezakonitih dokaza, a takva normativna rješenja pravno su problematična, s obzirom da se i zbog povrede manjih procesnih formalnosti određeni dokaz mora izdvojiti po sili zakona, iako ta povreda nije ni na koji način utjecala na učinkovito ostvarivanje prava obrane i pravičnost postupanja te predstavlja nerazmjernu procesnu sankciju koja pogađa žrtve, svjedoke, a i javni interes učinkovitog procesuiranja kaznenih djela.

Nadalje, presudom Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024., koja je donesena povodom zahtjeva Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku Sudu Europske unije, utvrđeno je da unutarnji mehanizam ujednačavanja sudske prakse u nacionalnom sudu, a temeljem kojeg: a) se sudska odluka koju je donijelo sudsko vijeće nadležno u predmetu može otpremiti strankama radi njegova dovršetka samo ako je njezin sadržaj odobrio sudac evidentičar koji nije član tog sudskog vijeća; b) sjednica odjela tog suda ima ovlast prisiliti, prihvatanjem „pravnog shvaćanja“, sudsko vijeće nadležno u predmetu da izmijeni sadržaj sudske odluke koju je prethodno donijelo, iako na toj sjednici odjela sudjeluju i suci koji nisu suci tog sudskog vijeća kao i, ovisno o slučaju, osobe izvan predmetnog suda pred kojima stranke nemaju mogućnost iznijeti svoje argumente, je protivan pravu Europske unije. Naime, Sud Europske unije smatra kako je opisani mehanizam ujednačavanja sudske prakse protivan kako zahtjevima interne sudačke neovisnosti, prema kojoj vijeća koja odlučuju o određenom zahtjevu, ne smiju biti pod utjecajem sudbene vlasti, ali je protivan i pravu koje jamči isključenosti svakog neopravdanog zadiranja u postupak odlučivanja od strane onih sudaca koji nisu članovi sudskog vijeća. Važeće normativno rješenje Sud europske unije smatra protivnim i pravu na zakonom uspostavljen sud jer su ovlasti suca nadležnog za evidencije, dijelom sadržana i u podzakonskom propisu, odnosno Sudskom poslovniku. U konačnici, Sud Europske unije ocjenjuje kako je ovakav mehanizam ujednačavanja sudske prakse protivan pravu na kontradiktoran postupak jer onemogućava stranke (koje nisu obaviještene o sadržaju odgovarajućih radnji suca nadležnog za evidenciju i sudskog odjela) da kontradiktorno raspravljaju o činjeničnim i pravnim elementima predmeta i da se izjasne o onim okolnostima koje mogu u konačnici utjecati i na ishod postupka.

Nastavno, u praksi primjene odredbi ZKP/08 ukazala se potreba za jasnijim propisivanjem postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, kao i za propisivanjem roka u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova

	dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor. Konačno, uočeni su određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi primjene ZKP/08, koji se odnose na rok izvršavanje naloga suca istrage o pretrazi iz članka 242. stavka 3. ZKP/08, pitanja koja se u praksi javljaju prilikom uklanjanja opreme, koja je služila za tehničko snimanje prostorija prilikom provođenja posebne dokazne radnje ulaska u prostorije radi provođenja nadzora i tehničkog snimanja prostorija iz članka 332. stavka 1. točke 3. ZKP/08, kao i mogućnosti da virtualna imovina privremeno bude oduzeta kao predmet sukladno članku 261. ZKP/08.
2.2.	Izvor podataka:
	Izvješće Odbora stručnjaka Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: MONEYVAL) o provedenom V. krugu evaluacije Republike Hrvatske Analiza razloga koji uzrokuju neopravdana odugovlačenja u sudskim postupcima u složenim kaznenim predmetima (izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sa suradnicima) Izvješće druge faze evaluacije Republike Hrvatske u odnosu na Konvenciju OECD-a o borbi protiv podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama Presuda Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine

3. UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA

3.1.	Opis posebnog cilja
	Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku postići će se ubrzanje kaznenog postupka, posebno u fazi optuživanja, i to: - pojednostavljenjem postupanja pred optužnim vijećem na način da se sucu pojedincu daju ovlasti optužnog vijeća za kaznena djela iz nadležnosti općinskog suda za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, - izmjenom koncepta optužnog vijeća na način kojim se predviđa ispitivanje optužnice za sva kaznena djela na sjednici optužnog vijeća, bez sudjelovanja stranaka kao pravilo, uz dva izuzetka, zaprimanje izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, -propisivanjem da protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim kada sud ne odluči drugačije. Predloženim izmjenama i dopunama kojima se redefiniraju nezakoniti dokazi na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, a uzimajući u obzir da sustavi s automatskim izdvajanjem nezakonitih dokaza nisu učinkovitiji kada se štiti interes okrivljenika jer se nerijetko glavna pažnja usmjerava na formalnu ispravnost zapisnika o poduzetoj radnji, umjesto na to je li (u dovoljnoj mjeri) poštivano neko od temeljnih okrivljenikovih prava, posebno pravo obrane, postići će se veća učinkovitost kaznenog postupka, ali i zaštita interesa žrtve i okrivljenika. Reduciranjem broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez

	posljedica na prava obrane, utjecat će se i na ubrzanje postupka jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku otklonit će se nedostaci utvrđeni u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine, i to uspostavom mehanizma proširenih sudskih vijeća, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka. U predmetima izvanrednih pravnih lijekova zahtjeva za zaštitu zakonitosti i zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude omogućit će se odlučivanje proširenog Vijeća Vrhovnog suda u situacijama kada vijeće ocijeni da bi u konkretnom predmetu svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse. Također, predloženim izmjenama i dopunama nastoji se ukloniti mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, te će se propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor. Zaključno, izmjenama i dopunama pojedinih odredbi ZKP/08 otklonit će se određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi njegove primjene.
3.2.	Opis svrhe propisa Svrha donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku je: - pojednostavljenje postupanja pred optužnim vijećem na način da se sucu pojedincu daju ovlasti optužnog vijeća za kaznena djela iz nadležnosti općinskog suda za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, - izmjena koncepta optužnog vijeća na način kojim se predviđa ispitivanje optužnice za sva kaznena djela na sjednici optužnog vijeća, bez sudjelovanja stranaka kao pravilo, uz dva izuzetka, zaprimanje izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, - ubrzanje kaznenog postupka u stadiju optužnog vijeća kada je riječ o izdvajanju nezakonitih dokaza i to na način da se na optužnom vijeću onemoguću posebna žalba protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza, osim kada sud ne odluči drugačije. Svrha propisa je i redefiniranje nezakonitih dokaza na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava te reduciranje broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane. Također, svrha predloženih izmjena i dopuna je uspostava mehanizma proširenih sudskih vijeća radi otklanjanja nedostataka utvrđenih u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine.

	Nadalje, svrha propisa je propisati postupanje suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, na način da će u tim iznimnim situacijama odluku donijeti sudac istrage nadležnog županijskog suda, odnosno županijskog suda koji je nadležan na području općinskog suda koji je okrivljeniku odredio mjeru opreza te propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor. Zaključno, svrha propisa je izmijeniti i dopuniti pojedine odredbe ZKP/08 koje se odnose na rok izvršavanja naloga suca istrage o pretrazi iz članka 242. stavka 3. ZKP/08, pitanja koja se u praksi javljaju prilikom uklanjanja opreme, koja je služila za tehničko snimanje prostorija prilikom provođenja posebne dokazne radnje ulaska u prostorije radi provođenja nadzora i tehničkog snimanja prostorija iz članka 332. stavka 1. točke 3. ZKP/08, te mogućnost da virtualna imovina privremeno bude oduzeta kao predmet sukladno članku 261. ZKP/08.
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja Ciljevi koji se žele postići ostvaruju se isključivo normativnim rješenjem, budući da je potrebno: - pojednostaviti postupanje pred optužnim vijećem na način da se sucu pojedincu daju ovlasti optužnog vijeća za kaznena djela iz nadležnosti općinskog suda za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, - izmijeniti koncept optužnog vijeća na način kojim se predviđa ispitivanje optužnice za sva kaznena djela na sjednici optužnog vijeća, bez sudjelovanja stranaka kao pravilo, uz dva izuzetka, zaprimanje izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, - onemogućiti podnošenje posebne žalbe protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza, osim u slučaju kada sud odluči drugačije, - redefinirati nezakonite dokaze na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, - reducirati broj ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane, - otkloniti nedostatke utvrđene u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine, i to uspostavom mehanizma proširenih sudskih vijeća, - ukloniti mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana te propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor, - otkloniti određene nedostatke s kojima se suočava policija u praksi primjene ZKP/08. Navedene ishode nije moguće postići nenormativnim rješenjem.

3.4.	Izvor podataka:
	Izvešće Odbora stručnjaka Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: MONEYVAL) o provedenom V. krugu evaluacije Republike Hrvatske Analiza razloga koji uzrokuju neopravdana odugovlačenja u sudskim postupcima u složenim kaznenim predmetima (izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sa suradnicima) Izvešće druge faze evaluacije Republike Hrvatske u odnosu na Konvenciju OECD-a o borbi protiv podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama Presuda Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine

4. UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA

4.1.	Posebni cilj: Cilj izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku je ubrzanje kaznenog postupka, posebno u fazi optuživanja, i to: - pojednostavljenjem postupanja pred optužnim vijećem na način da se sucu pojedincu daju ovlasti optužnog vijeća za kaznena djela iz nadležnosti općinskog suda za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, - izmjenom koncepta optužnog vijeća na način kojim se predviđa ispitivanje optužnice za sva kaznena djela na sjednici optužnog vijeća, bez sudjelovanja stranaka kao pravilo, uz dva izuzetka, zaprimanje izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, -onemogućavanjem podnošenja posebne žalbe protiv rješenja kojim se odlučuje o zakonitosti dokaza, osim kada sud odluči drugačije. Redefiniranjem nezakonitih dokaza na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, postići će se veća učinkovitost kaznenog postupka, ali i zaštita interesa žrtve i okrivljenika. Reduciranjem broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane, utjecat će se i na ubrzanje postupka jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku otklonit će se nedostaci utvrđeni u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine, i to uspostavljanjem mehanizma proširenih sudskih vijeća, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka. Nadalje, predloženim izmjenama i dopunama nastoji se ukloniti mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, te će se propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova
------	--

	dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor. Također, izmjenama i dopunama pojedinih odredbi ZKP/08 otklonit će se određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi njegove primjene.	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na gospodarstvo.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Planirane izmjene i dopune Zakona o kaznenom postupku omogućit će: - ubrzanje vođenja kaznenog postupka, - veću učinkovitost kaznenog postupka, - zaštitu interesa žrtve i okrivljenika - otklanjanje nedostataka utvrđenih u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti i pravu na transparentno uređenje postupka, - uklanjanje mogućnosti različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, kao i izričito određivanje roka od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja,	Građani Sudovi Državno odvjetništvo Policija

	bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor, - otklanjanje određenih nedostataka s kojima se suočava policija u praksi primjene ZKP/08.	
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.

5. ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA

5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području gospodarstva.
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području održivog razvoja.
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području socijalne skrbi.
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:
	Izmjene i dopune Zakona o kaznenom postupku imat će pozitivne učinke na građane, sudove, državno odvjetništvo, policiju zbog ubrzanja kaznenog postupka, posebno u fazi optuživanja, te zbog reduciranja broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane, jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće. Također, redefiniranjem nezakonitih dokaza na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, postići će se veća učinkovitost kaznenog postupka, ali i zaštita interesa žrtve i okrivljenika. Predloženim izmjenama i dopunama otklonit će se nedostaci utvrđeni u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine, i to uspostavom mehanizma proširenih sudskih vijeća, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka. Nadalje, ovim izmjenama i dopunama ZKP/08 uklonit će se mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, te će se propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor. Također, izmjenama i dopunama pojedinih odredbi ZKP/08 otklonit će se određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi njegove primjene.
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u drugim područjima.

5.6.	Izvor podataka:
	Izvrješće Odbora stručnjaka Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: MONEYVAL) o provedenom V. krugu evaluacije Republike Hrvatske Analiza razloga koji uzrokuju neopravdana odugovlačenja u sudskim postupcima u složenim kaznenim predmetima (izv. prof. dr. sc. Marin Bonačić s Katedre za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sa suradnicima) Izvrješće druge faze evaluacije Republike Hrvatske u odnosu na Konvenciju OECD-a o borbi protiv podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama Presuda Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine

6. SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE

6.	
6.1.	Savjetovanje: Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću za Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa putem portala e-Savjetovanja provedeno je u razdoblju od 24. srpnja do 23. kolovoza 2025. godine. U okviru postupka savjetovanja zaprimljena su tri komentara predstavnika zainteresirane javnosti, koji nisu prihvaćeni.
6.2.	Konzultacije: Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije dostavilo je Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa dopisom od 28. kolovoza 2025. godine (KLASA: 011-02/25-02/09, URBROJ: 514-05-01-02-01/02-25-20) na mišljenje Uredu za zakonodavstvo, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu financija i Ministarstvu unutarnjih poslova te dopisom od 28. kolovoza 2025. godine (KLASA: 011-02/25-02/09, URBROJ: 514-05-01-02-01/02-25-21) na mišljenje Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske, Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i Hrvatskoj odvjetničkoj komori. Nijedno od navedenih tijela nije iznijelo primjedbe na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa.

7. ZAKLJUČAK

7.1.	Pozitivni učinci: Izmjene i dopune Zakona o kaznenom postupku utjecat će na ubrzanje kaznenog postupka, posebno u fazi optuživanja, a također će na ubrzanje postupka utjecati i reduciranje broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane, jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće.	Negativni učinci: Nisu utvrđeni značajniji negativni učinci.
------	--	--

Predloženim izmjenama i dopunama kojima se redefiniraju nezakoniti dokazi na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, postići će se veća učinkovitost kaznenog postupka, ali i zaštita interesa žrtve i okrivljenika.

Nadalje, nedostaci utvrđeni u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine, otklonit će se uspostavom mehanizma proširenih sudskih vijeća, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka.

Nastavno, ovim izmjenama i dopunama ZKP/08 uklonit će se mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, te će se propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor.

Također, izmjenama i dopunama pojedinih odredbi ZKP/08 otklonit će se određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi njegove primjene.

7.2.

Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe:

Izmjenama i dopunama odredbi Zakona o kaznenom postupku postići će se ubrzanje kaznenog postupka, posebno u fazi optuživanja, a također će na ubrzanje postupka utjecati i reduciranje broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi

procesne forme, bez posljedica na prava obrane, jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće.

Veća učinkovitost kaznenog postupka, ali i zaštita interesa žrtve i okrivljenika postići će se predloženim izmjenama i dopunama kojima se redefiniraju nezakoniti dokazi na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava.

Nedostaci utvrđeni u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine, otklonit će se uspostavom mehanizma proširenih sudskih vijeća, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka.

Predloženim izmjenama i dopunama uklonit će se mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana te će se propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor.

Zaključno, izmjenama i dopunama pojedinih odredbi ZKP/08 otklonit će se određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi njegove primjene.

8. PRILOZI

8.1	Dokumenti u prilogu:
	Nema dokumenata u prilogu.

9. OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA

9.	
	Potpis: Damir Habijan, ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
	Datum: 5.9.2025.

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Svrha dokumenta	Izveštavanje zainteresirane javnosti o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku
Datum dokumenta	27. kolovoza 2025.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (PUP/RM) u Planu zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2025. godinu označen je rednim brojem 87.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku osnovana je radna skupina. U radnoj skupini su sudjelovali: 1.) Ivan Crnčec, državni tajnik u Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 2.) prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas, Pravni fakultet u Zagrebu 3.) univ. spec. crim. Ivan Turudić, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske 4.) Dražen Tripalo, Vrhovni sud Republike Hrvatske 5.) Andrea Šurina Marton, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske 6.) izv. prof. dr. sc. Zoran Burić, Pravni fakultet u Zagrebu 7.) dr. sc. Tanja Pavelin, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske 8.) Tomislav Juriša, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske 9.) Iva Gradiški Lovreček, Županijski sud u Zagrebu 10.) Jasna Zoretić Rendulić, Općinski kazneni sud u Zagrebu 11.) Krunoslav Horvat, Ministarstvo unutarnjih poslova 12.) Sonja Raguž, Ministarstvo unutarnjih poslova 13.) dr. sc. Laura Valković, Hrvatska odvjetnička komora 14.) Višnja Drenški-Lasan, Hrvatska odvjetnička komora 15.) Anita Kožul Ergarac, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije

	16.) Ana Kordej, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 17.) Marlena Jukić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 18.) Ines Horvat Jelenić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 19.) Mirna Rukavina, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku je bio objavljen na portalu e-Savjetovanja počevši od 24. srpnja 2025. do 23. kolovoza 2025. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Marija Manestar Marčelja Katarina Šalamon Lucija Bego Marijana Potočki Sanjin Šnjarić Zorana Dobrijević Aida Mujkić-Klarić Ivo Bakalić Luka Jurković Autonomna ženska kuća Zagreb Hrvatska odvjetnička komora
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Vidi dokument Analiza dostavljenih primjedbi.
Troškovi provedenog savjetovanja	Javno savjetovanje nije iziskivalo dodatne financijske troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	MARIJA MANESTAR MARČELJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Mislim da je krajnji rok da se promjene zakoni za mučitelje životinja. Korištenje životinja za spolne odnose treba sankcionirati kao zasebno kazneno djelo, i da kazne budu rigorozne. Također bilo kakva ostala mučenja životinja, borbe pasa, držanja na lancu bez vode i hrane, prelaćivanja životinja treba sankcionirati. STOP bolesnom izživljavanju nad nedužnim i nemoćnim životinjama	Nije prihvaćen	Predmetni prijedlog nije obuhvaćen područjem primjene Zakona o kaznenom postupku, koji je procesnopravne naravi i uređuje pravila za vođenje kaznenog progona i postupka. Normativno određivanje kaznenih djela te visina propisanih kazni spadaju područje u kaznenog materijalnog prava.
2	KATARINA ŠALAMON	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Ja, kao i brojni građani, svjedokom sam svakodnevnih mučnih objava i saznanja po pitanju zanemarivanja i zlostavljanja životinja. I kad pomislimo da ne može gore vidjevši kako se životinje u potpunosti zanemaruju od strane "vlasnika", ne kastriraju, bacaju u zatvorenim vrećama po šumama, rijekama i slično te koriste za borbe, onda se razotkrije i horor silovanja životinja na slavonskoj farmi. Nažalost, kao i obično, sankcije za takve monstruozne radnje su minimalne, a imena osumnjičenih i dalje drže u tajnosti. Hoće li se ponoviti slučaj gnjusa Ivora Ivoševića i koliko se još takvih spodoba štiti? Zašto se ne uspostavi javni registar zlostavljača životinja? Koliko je ovakvih slučajeva potrebno da išta počne poduzimati? Zalosno je da se moraju otvarati javne rasprave i tražiti da se izglasa novi zakon o povišenju kazni za ovakve monstruozne radnje kako se počinitelji (ciji se identiteti uporno štite) ne bi izvukli s uvjetnim osudama. Upravo zbog neadekvatnog kaznjavanja je sve više ovakvih slučajeva. I zato je NEOPHODNO izdvojiti spolni odnos sa životinjama kao samostalno kazneno djelo te omogućiti da su kazne jednake najtežim oblicima seksualnog zlostavljanja djece budući da se u više slučajeva ispostavilo da su silovatelji životinja i silovatelji djece. Također je od izrazite važnosti po uzoru na druge zemlje obavezno sankcionirati zatvorskim kaznama ne samo silovatelje životinja, već i degenerike koji proizvode, prodaju, posjeduju i sire	Nije prihvaćen	Predmetni prijedlog nije obuhvaćen područjem primjene Zakona o kaznenom postupku, koji je procesnopravne naravi i uređuje pravila za vođenje kaznenog progona i postupka. Normativno određivanje kaznenih djela te visina propisanih kazni spadaju područje u kaznenog materijalnog prava.

			sadrzaje iste tematike. Nikog nije ostavio ravnodušnim niti slučaj splitskog psihijatra Tomislava Pelivana koji je mučio i držao za borbe više od 60 pasa te posjedovao dva vuka s kojima ih je i križao radi povećanja agresivnosti i borbenosti. Kakvu je točno on kaznu dobio i gdje su sve te jadne životinje završile? Kakva se istraga provela vezano za borbe pasa koje i dalje postoje? Također bi se borbe životinja trebale sankcionirati kao zasebno kazneno djelo. Iako se ovdje prvenstveno traži izmjena zakona o silovanju životinja, mislim da je nužno sve zakone vezano za zanemarivanje, napuštanje i zlostavljanje životinja postrožiti. Slučaj izgladnjelih konja na hipodromu vrlo je brzo nestao iz javnosti, a što se poduzelo u vezi istog i gdje su sada ti konji? Zasto se i dalje provode sulude manifestacije u kojima se konji mlate ili koriste za izvlačenje trupaca? Također, više je nego alarmantno stanje sa prebukiranim skloništima za životinje, a brojni apeli volontera i udruga nažalost i dalje nisu urodili plodom. Nažalost, mi kao obični građani, koliko god da se trudili, u ovakvim situacijama ne možemo napraviti skoro ništa osim moliti nadležne da se počinju mijenjati zakoni i da zlostavljači konačno budu zaustavljeni i sankcionirani budući da se dosadasnja praksa pokazala i više nego tragicnom na štetu životinja.		
3	LUCIJA BEGO	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Tražim da spolna zlouporaba životinja postane zasebno, samostalno kazneno djelo, s kaznama usporedivima s onima za spolno zlostavljanje djece!!! Bolesnici koji su sposobni napraviti takvu brutalnost opasni su ne samo za životinje nego i za cijelo društvo, pogotovo djecu. Stamotno je da su trenutačno veće kazne za oštećenje tuđe stvari nego za zlostavljanje životinja. Tražim značajno povisivanje kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja! Također, borbe pasa trebaju se pod hitno klasificirati kao kazneno djelo!	Nije prihvaćen	Predmetni prijedlog nije obuhvaćen područjem primjene Zakona o kaznenom postupku, koji je procesnopravne naravi i uređuje pravila za vođenje kaznenog progona i postupka. Normativno određivanje kaznenih djela te visina propisanih kazni spadaju područje u kaznenog materijalnog prava.
4	MARIJANA POTOČKI	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Želim i smatram nužnim da se svaki spolni odnos sa životinjama sankcionira kao zasebno, samostalno kazneno djelo. Zaštita životinja od najtežih oblika zlostavljanja nije samo pitanje njihove dobrobiti,	Nije prihvaćen	Predmetni prijedlog nije obuhvaćen područjem primjene Zakona o kaznenom postupku, koji je procesnopravne naravi i uređuje pravila za vođenje kaznenog progona i postupka.

			nego i sigurnosti cijelog društva stoga su ove izmjene nužne. Zakon mora jasno prepoznati ovo kazneno djelo i omogućiti kazne jednake najtežim oblicima spolnog zlostavljanja djece.		Normativno određivanje kaznenih djela te visina propisanih kazni spadaju područje u kaznenog materijalnog prava.
5	SANJIN ŠNJARIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Podržavam prijedlog od strane Prijatelja životinja u kojem se seksualno zlostavljanje životinja treba tretirati kao zasebno kazneno djelo. Isto tako najstrože sankcionirati trebs svaki oblik zlostavljanja, zanemarivanja istih. Postrožite i provodite zakone !!!!	Nije prihvaćen	Predmetni prijedlog nije obuhvaćen područjem primjene Zakona o kaznenom postupku, koji je procesnopravne naravi i uređuje pravila za vođenje kaznenog progona i postupka. Normativno određivanje kaznenih djela te visina propisanih kazni spadaju područje u kaznenog materijalnog prava.
6	ZORANA DOBRIJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Predlažem da se usvoji prijedlog udruge Prijatelja životinja da se u Kazneni zakon uvrste i djela koja se odnose na spolno zlostavljanje životinja. To je najodvratnija vrsta iskoristavanja životinja koju treba strogo sankcionirati.	Nije prihvaćen	Predmetni prijedlog nije obuhvaćen područjem primjene Zakona o kaznenom postupku, koji je procesnopravne naravi i uređuje pravila za vođenje kaznenog progona i postupka. Normativno određivanje kaznenih djela te visina propisanih kazni spadaju područje u kaznenog materijalnog prava.
7	AIDA MUJKIĆ-KLARIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Želim da spolni odnosi sa životinjama budu posebno kazneno djelo koje će društvo najoštrije osuditi. Silovatelji životinja su često i silovatelji djece.	Nije prihvaćen	Predmetni prijedlog nije obuhvaćen područjem primjene Zakona o kaznenom postupku, koji je procesnopravne naravi i uređuje pravila za vođenje kaznenog progona i postupka. Normativno određivanje kaznenih djela te visina propisanih kazni spadaju područje u kaznenog materijalnog prava.
8	IVO BAKALIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	Ivo Bakalić, Sudac Trgovačkog suda u Splitu Poštovani, prvenstveno primjećujemo kako nakon 25 dana javnog savjetovanja nije zaprimljena niti jedna jedina primjedba što i ne čudi jer je savjetovanje objavljeno 24. srpnja, u vrijeme kada velika većina pravosudnih dužnosnika koristi glavninu godišnjeg odmora. Za ovo savjetovanje sam saznao slučajno kada sam unosio svoje primjedbe na izmjene i dopune Zakona o sudovima pa ću ovdje ponoviti primjedbu koju sam u tom savjetovanju naveo. Ako je smisao izabranog trenutka javnog savjetovanja bio dobiti što je moguće manje primjedbi, onda ste u tome potpuno uspjeli jer do sada na javno savjetovanje nije došla niti jedna primjedba. Nadalje, u odnosu na objavljeni Nacrti prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZKP ukazujem kako sam još prigodom javnog savjetovanja o izmjenama i dopunama ZKP iz	Nije prihvaćen	Prijedlog nije predmetom ovih izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku, koje su usmjerene na analiziranje instituta kaznenog postupka kroz sve njegove stadije u svrhu ubrzanja i povećanja njegove učinkovitosti. Unatoč navedenom napominjemo da je vezano uz odredbu članka 395. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku čiju izmjenu predlažete na način da se onemogućiti filmsko ili televizijsko odnosno fotografsko snimanje navedenom odredbom predviđeno kao iznimka, te ovisi o diskrecijskoj ocjeni čelnika nadležnog sudskog tijela, rukovodeći se propisanim okolnostima, odnosno kad to opravdava javni interes. Navedenu odredbu potrebno je dovesti u vezu sa načelom javnosti rasprave koju propisuje odredba članka 387. stavkom 1. Zakonom o kaznenom postupku sa propisanim iznimkama koje nalažu isključenje javnosti kao općeprihvaćenog koncepta u

			listopada 2023. iznio svoje prijedloge u svezi izmjene članka 395. stavak 3. ZKP. Nakon tada provedenog javnog savjetovanja dobio sam odgovor da „radna skupina nema mandat za takvu izmjenu zakona, ali da će se o navedenom voditi računa prigodom slijedeće izmjene zakona“. Od javnog savjetovanja iz listopada 2023. objavljene su već dvije izmjene i dopune ZKP, a ovo javno savjetovanje će rezultirati trećom izmjenom od tada, a da se po pitanju moguće izmjene članka 395. stavak 3. ZKP očekivano nije dogodilo ništa zbog čega se ne mogu oteti dojmu da je očitovanje radne skupine iz listopada 2023. bila samo elegantna formulacija za izbjeći ozbiljnu raspravu o temi koja bi u sudačkim i općenito pravosudnim krugovima trebala izazvati veću pozornost. Kako se ta tema očigledno izbjegava iz nerazumljivih razloga, povodom novog javnog savjetovanja o izmjenama i dopunama ZKP slobodan sam uz ovaj početni tekst ponovno priložiti prijedlog izmjene članka 395. stavak 3. ZKP koje sam unio u javno savjetovanje u listopadu 2023. jer su tada izneseni razlozi i dalje aktualni. Sami tekst unesen u tu javnu raspravu je glasio: „Povodom objavljenog savjetovanja o izmjenama i dopunama ZKP, izvan predloženih izmjena želim ukazati na potrebu promjene ili barem redefiniranja članka 395. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku koji propisuje da se u sudnici ne smiju obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja uz propisivanje iznimke, kada je to značajno zbog javnog interesa, da predsjednik višeg suda može odobriti filmsko ili televizijsko, a predsjednik suda fotografsko snimanje. Prije iznošenja samih razloga volio bih kada bi se ove primjedbe i prijedlozi razmotrili od strane predlagatelja, a ne odbili s onom uobičajenom formulacijom „nije tema ovog savjetovanja“. Osobno držim da se tijekom nekog savjetovanja može i treba raspravljati o svim pitanjima koji mogu doprinijeti da neki zakon bude bolji. To bi valjda trebao biti i smisao samog savjetovanja. Razlog pisanja ovih primjedbi je učestala pojavnost u brojnim	hrvatskom kaznenom zakonodavstvu.
--	--	--	---	-----------------------------------

			kaznenim predmetima što se najbolje oslikava kroz članak kojeg sam dosta davno vidio na internetskom portalu T-portal.hr pod naslovom „Evo zašto bi presuda Sanaderu mogla pasti“, a tekst navedenog članka nadopunjen je vrlo sadržajnom fotografijom koja govori više od svih ovih riječi. Šteta što navedenu fotografiju ne uspijevam prenijeti u sami tekst, ali se može lako naći na internetskom pretraživaču. Naime, na fotografiji se u prvom planu s desne strane vidi okrivljenik Ivo Sanader, a uz njega još dva pravosudna policajca, dok se u pozadini vide branitelji okrivljenika. Sve navedene osobe su u stojećem stavu što sugerira na zaključak da je fotografija zabilježila trenutak neposredno prije početka izricanja presude ili možda (a to bi bila gora varijanta) za vrijeme čitanja presude. U prvom planu, s lijeve strane, nasuprot okrivljenika, nalazi se desetak fotoreportera postrojenih kao streljački vod, s uperenim fotoaparatom u pravcu okrivljenika. Pregledavajući tekst Sudskog poslovnika uočio sam da isti ne sadrži i ne razrađuje posebne odredbe o nazočnosti javnosti na glavnim raspravama u kaznenim stvarima, a niti propisuje kako i na koji način će se u samoj sudnici obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja. Stoga, povodom prijedloga za promjenom ili redefiniranjem članka 395. stavak 3. ZKP razložno postavljam slijedeća pitanja: 1. Ako novinari predstavljaju javnost, smiju li ući samo u prostor predviđen za javnost ili smiju ući u prostor predviđen za suca, tužitelja, branitelja i okrivljenika koji je u velikim sudnicama hrvatskih sudova u pravilu fizički odijeljen od publike. 2. Ugrožava li dignitet suda dopuštenje novinarima da uđu u prostor između suda i okrivljenika. 3. Ugrožava li prava okrivljenika i osobito njegovu ustavnu presumpciju nevinosti dopuštenje da ga novinari fotografiraju iz tog prostora. 4. Može li se interes javnosti zadovoljiti i snimanjem iz prostora publike. 5. Je li snimanjem okrivljenika „iz sudačkog prostora“ ugroženo pravo okrivljenika na pravično suđenje.		
--	--	--	--	--	--

			6. Smije li sud dopustiti takvo svojevrсно senzibiliziranje javnosti i formiranje mišljenja prema okrivljeniku bez obzira je li isti počinio kazneno djelo ili kakvo je on kazneno djelo počinio, sve u kontekstu članka 6. stavak 1. Zakona o sudovima kojim je propisano: (1) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke, posebno svaki oblik prisile prema sucima, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja na način suprotan načelima demokratskog društva, a koje ima za svrhu utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka. 7. Koliko od koristi za raspravu o ovom pitanju može biti praksa drugih zemalja. Poštovani, navedeni događaj koji sam opisao nije jedini takve vrste, već je isti bio samo neposredni povod onog što već odavno primjećujem kao popuštanje sudova pred pritiskom javnosti ili preciznije pritiskom novinskih i televizijskih kuća koji iz svojih vlastitih interesa nameću pravila sudu kako bi se sud trebao ponašati i njima omogućiti što kvalitetniji „kut snimanja“. Osobno mislim da je iznad tog ekonomskog interesa novinara pozicioniran interes suda da provede kazneni postupak čuvajući pritom dignitet suda, dignitet okrivljenika i ostalih sudionika u postupku, a ne dopusti linč kojeg najbolje parafrazira naprijed opisana fotografija. Sukladno navedenom predlažem da se mogućnost audiovizualnog snimanja potpuno isključi s rasprava u kaznenim predmetima jer bi pravo okrivljenika na pravično suđenje i njegova presumpcija nevinosti trebala nadvladati ovakav način informiranja javnosti osobito iz razloga jer se načelo javnosti može ostvariti i na druge načine. Najbolji dokaz za to su iskustva drugih država na koju dobru praksu bi se trebalo ugledati. Sjetimo se samo suđenja Perkoviću i Mustaču u Njemačkoj tijekom kojeg suđenja niti jednom nismo vidjeli barem jedan kadar sa samog suđenja. Isto je bilo i tijekom postupka izručenja Ivice Todorića iz Velike Britanije kada su tv ekipe mogle snimati samo ulazna vrata sudova s pristojne udaljenosti. Naravno, imamo i	
--	--	--	---	--

			najsvježije iskustvo suđenja hrvatskim državljanima u Zambiji s kojeg suđenja nismo vidjeli ništa osim kadrova u kojima se okrivljenike dovozi na suđenje u otvorenim kamionetima. Nije li poražavajuće da nam jedna, u mnogočemu slabije uređena afrička država od naše, treba pokazati kako bi se trebale odvijati sudske rasprave. Znakovito je da su brojne novinske ekipe iz naše zemlje pratili navedena suđenja, ali niti jednom prigodom nisam čuo komentar da je zbog takvih ograničenja audiovizualnog snimanja ugroženo načelo javnosti. Također, kao ogledni primjer dobre prakse drugih država mogu poslužiti kazneni postupci protiv bivših predsjednika SAD (Trump) i Francuske (Sarkozy) kod kojih također niti jedan kadar sa suđenja nije izašao u javnost, ali u tim nazovimo ih razvijenim demokracijama nitko nije prosvjedovao da je time povrijeđeno načelo javnosti glavne rasprave zbog toga što nije bilo audiovizualnog snimanja. Rasprava u kaznenim predmetima je specifična situacija u kojoj nitko ne glumi, već se raspravlja o ozbiljnim stvarima koji mogu rezultirati ograničenjima ustavnih prava na npr. slobodu. Pravni fakultet koji su završili suci, tužitelji ili branitelji nema niti jedan kolegij na kojem se uči gluma i ponašanje pred kamerama, a kod ovakvog zakonskog određenja isti su dovedeni u poziciju za koju nisu pripremljeni na odgovarajući način. O okrivljeniku ne treba niti trošiti riječi, a on je u postupku i tako u najtežoj poziciji. Na tragu prethodnih navoda iskazujem osobni stav kako je članak 395. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku potrebno izmijeniti na način da se briše dio teksta koji glasi: „Iznimno, kada je to značajno zbog javnog interesa, predsjednik višeg suda može odobriti filmsko ili televizijsko, a predsjednik suda fotografsko snimanje.“		
9	AUTONOMNA ŽENSKA KUĆA ZAGREB - ŽENE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	AŽKZ predlaže da se opseg aktualnih izmjena i dopuna ZKP proširi na dijelove zakona koji bi mogli pružiti učinkovitiji pravni okvir za žene žrtve nasilja i sve ostale žrtve nasilja. 1. Posljednjim izmjenama, u odnosu na mjere opreza , čl. 98.	Nije prihvaćen	Pravo na žalbu u kaznenom postupku imaju samo zakonom određeni subjekti. Pravo na podnošenje žalbe pripada strankama u kaznenom postupku, dakle, i ovlaštenim tužiteljima, a prema članku 2. stavku 2. i članku 55-59. ZKP-a to su

		st. 8. ZKP, predviđena je mogućnost izjavljivanja žalbe od strane žrtve U čl. 134. kojim se uređuje podnošenje žalbe protiv rješenja vezanog uz istražni zatvor, žrtve/oštećenici ne mogu podnositi žalbu, a trebali bi biti u toj poziciji. Ranija radna skupina je razmatrala opciju u kojoj će žalbu koju podnese žrtva „sud uzeti u obzir“. Predlažemo usklađenje na način da se propiše ovlast podnošenja žalbe u odnosu na istražni zatvor kao i u odnosu na mjere opreza jer može nastupiti povreda ljudskog prava žrtve i ona mora moći biti u poziciji iscrpljivati pravni put. 2. U odnosu na čl. 125.a. st.1. ZKP smatramo nužnim brisati riječi „osim ako bi time okrivljenik bio doveden u opasnost.“ Na radnoj skupini u odnosu na ranije izmjene ZKP-a , raspravljalo se o ovom prijedlogu i on je obrazložen pozivanjem na Direktivu o pravima žrtava, Smatramo da odredbi nikako nije mjesto u nacionalnom propisu jer ovakvom formulacijom žrtve-oštećenike ostavljamo nezaštićenom što nije dobro zakonsko rješenje. Sudovi u odnosu na prava okrivljenika imaju razvijeniju svjesnost o obvezi poštivanja prava i procjeni rizika i nema sumnje da će primijeniti Direktivu koja je nadređena i neposredno primjenjiva norma EU prava. 3. Predlažemo doraditi odredbe ZKP koje se odnose na imovinsko pravni zahtjev radi naknade nematerijalne štete oštećenica/žrtava na način da su suci dužni meritorno odlučiti o zahtjevu ako se radi o „nasilnim“ kaznenim djelima, a prethodno je proveden dokazni postupak koji daje dovoljno elemenata za odluku. U odnosu na ovu problematiku Ustavni sud RH je donio odluku kojom utvrđuje provredu prava žrtve kojoj kazneni sud nije odlučio o imovinsko pravnom zahtjevu. Takva obveza sudova proizlazi i iz novije prakse Ustavnog suda Republike Hrvatske kao i iz Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012.g. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP, a kojom je u točki 46. preambule propisano: „Čimbenike poput prirode i težine kaznenog djela, proizašlog stupnja traume, ponovljene povrede tjelesne, spolne ili psihičke	državni odvjetnik, oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj. Državni odvjetnik dužan je pokrenuti kazneni postupak ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti. Ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnova za pokretanje ili provođenje kaznenog progona na njegovo mjesto može stupiti žrtva u ulozi oštećenika kao tužitelja. Člankom 58. je propisano da žrtva koja je preuzela kazneni progon ima ista prava koja ima državni odvjetnik, osim prava koja državni odvjetnik ima kao državno tijelo. Dakle, slijedom navedenog žrtva koja sudjeluje u kaznenom postupku kao oštećenik kao tužitelj ima pravo izjaviti žalbu po svim osnovama koje ima i državni odvjetnik, uključujući i pravo podnijeti žalbu na rješenje o određivanju, produljivanju ili ukidanju istražnog zatvora. Navedena odredba Zakona o kaznenom postupku rezultat je transponiranja članka 6. stavka 6. Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP u nacionalno zakonodavstvo. Ukazujemo da, prema članku 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose, između ostalih akata, i direktive. Istim člankom direktiva je definirana kao obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena. Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP je transponirana u nacionalno zakonodavstvo, uključujući i odredbe o imovinskopravnom zahtjevu koje su prenesene u Zakon o kaznenom postupku. Shodno navedenom, članak 153. ZKP-a propisuje da će se imovinskopравни zahtjev raspraviti u kaznenom postupku samo ako se time ne bi znatno odugovlačio taj postupak, a nastavno Zakon
--	--	---	--

			nepovredivosti žrtve, neravnoteže odnosa moći i dobi, zrelosti ili intelektualne sposobnosti žrtve, a koji bi mogli ograničiti ili umanjiti sposobnost žrtve za izbor utemeljen na informacijama ili bi mogle ugroziti pozitivni ishod za žrtvu, trebalo bi uzeti u obzir prilikom upućivanja predmeta službama za popravlanje štete te prilikom provođenja postupka popravlanja štete.” Člankom 16. Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP, propisana je mogućnost da kazneni sudovi donesu odluku i o imovinskopravnom zahtjevu, i tu mogućnost, suprotno dosadašnjoj praksi, ne ograničavaju isključivo na imovinsku štetu. Članak 16. Pravo na odluku o naknadi štete od strane počinitelja u okviru kaznenog postupka 1.) Države članice osiguravaju da žrtve u okviru kaznenog postupka imaju pravo na odluku o naknadi štete od strane počinitelja, u razumnom roku, osim ako je nacionalnim pravom predviđeno da se takva odluka mora donijeti u drugom pravnom postupku. 2.) Države članice promiču mjere kojima se počinitelje potiče na pružanje odgovarajuće naknade štete žrtvama.		predviđa i mogućnost upućivanja oštećenika u parnicu. Opseg i način primjene navedene pozitivnopravne regulative, primjenjivati će se u posebnosti svakog pojedinog slučaja u kaznenom postupku obzirom je isti u odnosu na građanski postupak u potpunosti drugačije uređen što bi, između ostalog, značilo da nije moguće u okviru Zakona o kaznenom postupku propisati obvezu za sud da uvijek i u svakom slučaju, obligatorno dosudi odnosno riješi pitanje imovinskopavnog zahtjeva u cijelosti ili djelomično kako se predlaže jer bi se time moglo dovesti do odugovlačenja postupka i same njegove učinkovitosti čime bi se u potpunosti narušila kako temeljna načela kaznenog postupka tako i njegov cilj. Zaključno, slobodni smo izvijestiti kako Republici Hrvatskoj prethodi postupak usklađenja sa Direktivom (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, a koji postupak će zahtijevati analizu usklađenosti i instituta procesnog zakonodavstva sa zahtjevima predmetne Direktive.
10	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 1.	Predmetnim člankom predlaže se dopuna članka 10. stavka 2. točke 4. Zakona o kaznenom postupku kojom bi se propisalo da dokazi za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza ne bi bili nezakoniti ukoliko su se isti mogli pribaviti na drugi zakonit način. U obrazloženju navedenog prijedloga navodi se da u odnosu na dokaze za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza (tzv. plodovi otrovne voćke) u poredbenom pravu redovno postoje ograničenja primjene te doktrine te se takvi dokazi, primjerice, neće izdvajati ako bi se do njih moglo doći na drugi zakonit način pa je, iz navedenog razloga Nacrtom prijedloga dodan izričaj "osim ako su se mogli pribaviti na drugi zakonit način". Pritom se u prijedlogu ne navodi o kojem poredbenom pravu se radi, ali se s obzirom na učinjenu dopunu može zaključiti da se radi o doktrini "neizbježnog otkrića"	Nije prihvaćen	Uvođenjem ograničenja u primjeni "doktrine plodova otrovne voćke" sukladno predloženim izmjenama rezultat je potrebe za postizanjem ravnoteže između zahtjeva za zaštitom prava stranaka u kaznenom postupku, načela pravičnosti postupka i pravne sigurnosti. U praksi plodovi otrovne voćke predstavljaju dokaze koji su sami po sebi pribavljeni na zakonit način, ali do kojih tijela kaznenog postupka ne bi došla bez podataka iz izvorno nezakonitog dokaza. Primjena ove doktrine u sudskoj praksi je ograničena na situacije u kojima je izvorno nezakonit dokaz jedini (isključivi) izvor saznanja za izvedeni dokaz. Međutim, ukoliko postoji više izvora saznanja, od kojih su samo neki nezakoniti, izvedeni dokaz neće se smatrati nezakonitim sukladno propisanom ograničenju u primjenu navedene doktrine, na koji način je uspostavljena ravnoteža u svrhu zaštite temeljnih ljudskih prava u

		kontroverznoj iznimki doktrine "plodova otrovne vočke" prema kojoj je prihvatljiv dokaz za kojeg se saznalo iz nezakonitih dokaza ukoliko tužitelj dokaže da bi navedeni dokaz vlasti nedvojbeno saznale na zakonit način. Hrvatska odvjetnička komora smatra da se uvođenjem navedene doktrine u hrvatsko kaznenopravno zakonodavstvo na predloženi način narušavaju minimalni standardi korištenja odnosno zabrane korištenja nezakonitih dokaza sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i Ustavu Republike Hrvatske, a pritom se ne predviđa koji standard dokaza bi državno odvjetništvo u konkretnom slučaju bilo u obvezi predložiti sudu prilikom dokazivanja da bi se do navedenih dokaza došlo na zakonit način. Naime, Ustavni sud Republike Hrvatske je u odluci broj: U-I-448/2009 U-I-602/2009 U-I-1710/2009 U-I-18153/2009 U-I-5813/2010 U-I-2871/2011 od 19. srpnja 2012. naveo: "44. Ustavni sud ističe da je institut nezakonitih dokaza područje sukobljavanja dviju temeljnih tendencija suvremenog kaznenog postupka, bio on mješovitog ili akuzatornog tipa. Oba pravna sustava nastoje održati ravnotežu između funkcionalnosti kažnjavanja i zaštite prava građana. Zbog obveze zaštite temeljnih ljudskih prava na kojoj počivaju demokratska društva utemeljena na vladavini prava ustavotvorci odnosno zakonodavci određuju granice ovlasti sudaca pri odlučivanju o uporabi nezakonitih dokaza. Okosnica su izgradnje tih granica minimalni standardi korištenja odnosno zabrane korištenja nezakonitih dokaza. Ti su standardi na supranacionalnoj razini sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima, dok su u unutarnjim pravnim porecima propisani u nacionalnim ustavima i zakonima. Zajednički je cilj tih standarda isključenje nezakonitih dokaza iz supstrata (osnove) za donošenje presude. Nezakoniti dokaz može se definirati kao dokaz koji se zbog povrede procesne forme njegova prikupljanja ili izvođenja, koja istovremeno predstavlja i povredu temeljnih ljudskih prava, ne smije koristiti za donošenje presude u kaznenom postupku. Bez obzira	odnosu na postupanje i ovlasti državnih tijela u pribavljanju dokaza. Doktrina "neizbježnog otkrića" sastavni je dio modela automatskog izdvajanja nezakonitih dokaza, nastalog u pravu SAD-a, u okviru kojeg je nastala i doktrina "plodova otrovne vočke". Tijekom posljednjih pedesetak godina nije osporavana niti u američkoj sudskoj praksi, niti u literaturi. Istovremeno, velika većina europskih pravnih sustava (oni koji prihvaćaju model diskrecijskog izdvajanja nezakonitih dokaza, kao i sustavi koji imaju uglavnom znatno uže automatsko izdvajanje nezakonitih dokaza od onog u hrvatskom pravu) uopće ne propisuju, niti primjenjuju u praksi doktrinu "plodova otrovne vočke", a tu doktrinu ne primjenjuje niti Europski sud za ljudska prava.
--	--	---	---

			procjenjuje li zakonodavac ili sudac dokaze na kojima se ne smije temeljiti presuda, procjena se zasniva na uvažavanju dviju vrijednosti ustavnopravnog značenja. Riječ je o zaštiti pojedinih temeljnih ljudskih prava odnosno prava obrane od arbitrarnog postupanja države te o pozitivnoj obvezi države da osigura djelotvoran kazneni progon.” Imajući u vidu navedenu odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, Hrvatska odvjetnička komora ističe da bi se donošenjem predložene izmjene kršilo pravo obrane na zaštitu od arbitrarnog postupanja države, a sve stoga jer se ovakvom izmjenom narušava ravnoteža između načela efikasnosti države u sankcioniranju počinitelja kaznenih djela i zaštite temeljnih ljudskih prava okrivljenika.		
11	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 6.	Hrvatska odvjetnička komora smatra da se člankom 6. predlaže izmjena odredbe o pretrazi kako bi se tijelima kaznenog progona omogućilo dodatno vrijeme za izvršenje naloga za pretragu elektroničke opreme, a na štetu prava obrane. Po predloženom rješenju dovoljno je da je pretraga započela u roku od tri dana koji je zakon propisao, a sudac istrage naveo u nalogu. Takve pretrage po predloženom rješenju mogu trajati neograničeno vrijeme. Obrana je po prirodi stvari (rad po drugim predmetima, rasprave, istražni zatvori) onemogućena prisustvovati takvim pretragama koje traju i više dana, a izuzetno je bitno da bude prisutna tim pretragama, kako bi svojim prisustvom i sudjelovanjem štitila prava okrivljenika jer se još uvijek u praksi postupanja tijela kaznenog progona ne radi forenzička kopija pretrage za potrebe obrane iako je to protivno standardima rada tijela kaznenog progona na razini Europske unije.	Nije prihvaćen	Smatramo da navedena izmjena ne dovodi do postupanja na štetu prava obrane. Naime, problemi koji su uočeni u praksi pri pretrazi uređaja s velikom količinom digitalnih podataka koji su znatno opterećivali državne odvjetnike i suce istrage obzirom da se u takvim slučajevima za jednu pretragu morao izdati velik broj naloga, nastoje se ukloniti navedenom izmjenom uzimajući u obzir da je pretraga pokretnih stvari s velikom količinom digitalnih podataka dugotrajna, a da se tek samom pretragom utvrđuje količina podataka koju količinu prije početka pretrage nije moguće predvidjeti pa posljedično nije moguće predvidjeti ni trajanje pretrage u odnosu na koju se izdaje nalog. Prigovor da je obrana onemogućena prisustvovati takvim pretragama koje traju više dana jednako se odnosi na sadašnje stanje kao i na predloženo samo što se danas takva dugotrajna pretraga provodi na temelju više naloga, a prema prijedlogu izmijenjena provodila bi se na temelju jednog naloga koja okolnost (jedan ili više naloga) ne utječe na duljinu pretrage već na nju utječe količina digitalnih podataka. Pretraga završava forenzičnom kopijom podataka s uređaja.
12	LUKA JURKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 15.	Svrha priopćenja blagodatni jest poučiti svjedoka o pravu na nesvjedočenje kako bi se on u tom trenutku, svjestan blagodati, mogao iste odreći. Ovakvo rješenje stvara znatan prostor	Nije prihvaćen	Prema Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama ZKP/08, i dalje se neće moći upotrijebiti kao dokaz iskaz svjedoka ako “je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora

			arbitrarnosti jer nije jasno kako bi se dokazivala materijalna zakonitost osim, primjerice, saslušanjem zamjenika državnog odvjetnika koji je proveo ispitivanje ili zapisničara (što je vrlo nepraktično) ili samog svjedoka. Time se otvara i prostor za "naknadnu pamet" - svjedok koji nije bio upozoren o blagodati kasnije može iskazivati da jest i da je se odrekao kako bi izbjegao ponovno ispitivanje u svojstvu svjedoka što je, u pravilu, svjedocima stresno iskustvo koje nastoje izbjegavati. Posljedično bi se svjedoci često pozivali upravo radi naknadnog razjašnjavanja je li pouka dana i je li odricanje blagodati valjano dano. S druge strane, moguća je i obrnuta situacija: državno odvjetništvo propisno upozori svjedoka, svjedok se odrekne blagodati, a kasnije tvrdi suprotno. Zato je formalna zakonitost zapisnika u interesu i obrane i državnog odvjetništva. Također, kada se privilegirani svjedok istodobno ispituje o više kaznenih djela, od kojih je barem jedno kazneno djelo kaznenopravne zaštite djece u smislu čl. 285. st. 6. ZKP-a (npr. KD nasilja u obitelji i KD povrede djetetovih prava), u situaciji kada se ispitivanje ne provodi audio-video linkom bilo bi tek teorijski i iluzorno očekivati da obrana može učinkovito kontrolirati jesu li upozorenja doista pravilno dana i je li se svjedok odrekao blagodati u odnosu na djela o kojima nije morao iskazivati te je li razumio ovu distinkciju o čemu mora, a o čemu ne mora iskazivati. Važnost problematike ove odredbe zorno prikazuje čl. 9. ovog prijedloga – novi čl. 262. st. 7. t. 2. i 3. jer takvi dokazi odricanjem od blagodati konvalidiraju.		svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava,"... (čl. 300. t. 2.). Dakle, razlog za neupotrebljivost iskaza svjedoka kao dokaza je okolnost da svjedok nije bio poučen o svom pravu i nije ga se izričito odrekao, a ne okolnost da ta pouka i odricanje nisu uneseni u zapisnik. Štiti se pravo svjedoka, a ne procesna forma kao takva. Time se omogućuje uporaba iskaza kao dokaza u situacijama kada strankama i svjedoku uopće nije sporno je li svjedok bio pravilno poučen, niti problematiziraju to što pouka i odricanje nisu uredno uneseni u zapisnik, ili kada se uredni primitak pouke može dokazati na drugi pouzdan način (snimkom, suglasnim iskazima stranaka i svjedoka o tome ili slično). Predloženim rješenjem se sprječava nepotrebno ponovno ispitivanje svjedoka, posebno ranjivih kategorija. U spornim situacijama, sud dakako može zaključiti da svjedok nije primio pouku i/ili se nije izrijekom odrekao prava da uskrati svjedočenje, i na temelju nedostatka zapisnika o ispitivanju, pa se onda iskaz svjedoka neće moći upotrijebiti kao dokaz. Članak 9. stavak 3. ZKP/08 propisuje da sud pri ocjeni postojanja ili nepostojanja neke činjenice nije vezan ni ograničen posebnim formalnim dokaznim pravilima te će u svakom konkretnom slučaju ocijeniti koje će dokaze provesti radi utvrđenja odlučne činjenice. Davati prednost formalnoj zakonitosti jer je to u interesu obrane i državnog odvjetništva ne uzimajući u obzir interes žrtve i učinkovitost postupka, ukoliko ista ne ugrožava prava obrane, nije prihvatljivo.
13	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 15.	Navedenim člankom predlaže se izmjena stavka 1. članka 300. ZKP/08 prema kojoj se iskaz svjedoka ne bi smatrao ex lege nezakonitim dokazom, ukoliko upozorenja dana svjedoku nisu ubilježena u zapisnik već bi se zakonitost ili nezakonitost procjenjivala prema okolnosti je li svjedok stvarno primio ili nije primio propisana upozorenja, odnosno izričito se odrekao prava. U obrazloženju prijedloga uz čl. 15. navodi se: „Nacrt prijedloga izmjena odredbi članka 300.	Nije prihvaćen	Prema Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama ZKP/08, i dalje se neće moći upotrijebiti kao dokaz iskaz svjedoka ako "je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava,"... (čl. 300. t. 2.). Dakle, razlog za neupotrebljivost iskaza svjedoka kao dokaza je okolnost da svjedok nije bio poučen o svom pravu i nije ga se izričito odrekao, a ne okolnost da ta pouka i to odricanje nisu uneseni u

		stavka 1. ZKP/08 koje se odnose na nezakonitosti iskaza svjedoka usmjeren je na na koncept materijalne, a ne formalne nezakonitosti, na stvarno stanje, a ne na formu kao što je taj koncept primijenjen i u Nacrtu prijedloga dokazne radnje ispitivanja okrivljenika, tako je primijenjen i na ispitivanje svjedoka". Hrvatska odvjetnička komora smatra kako je povlačenje paralele između provođenja dokazne radnje ispitivanja okrivljenika i dokazne radnje ispitivanja svjedoka u potpunosti promašeno i to iz jednostavnog razloga što se radnja ispitivanja okrivljenika, za razliku od radnje ispitivanje svjedoka, snima. Ako se već daje prednost konceptu materijalne, u odnosu na formalnu nezakonitost, tada i zakonsko uređenje koje prati takav „koncept“ mora biti takvo da je na jednostavan i siguran način moguće utvrditi što se stvarno dogodilo. U situaciji snimanja iskaza (svjedoka ili okrivljenika) doista ne treba robovati formi i proglašavati takav iskaz nezakonitim samo zato što zapisnik ne odgovara stvarnom stanju. No u situaciji kada takvog snimanja nema, poštivanje stroge forme je jedini jamac zakonitosti takvog dokaza. Iluzorno je očekivati da bi u slučaju spora je li svjedok primio upozorenje ili ne sud prilikom provođenja suđenja o zakonitosti dokaza dao prednost iskazu svjedoka, a ne državnog odvjetnika ili policijskog službenika. Prava obrane se ovim izmjenama ponovno ograničavaju i državni odvjetnik se izričitim predloženim zakonskim rješenjima stavlja u povoljniju procesnu ulogu. Prvi aspekt presumpcije nedužnosti je da je teret dokaza na optužbi - to se odnosi i na teret dokazivanja da su dokazi pribavljeni na zakonit način, a u konkretnom slučaju jedini nesporni dokaz da je svjedok primio propisana upozorenja je zapisnik o ispitivanju svjedoka i eventualna snimka ispitivanja svjedoka. Obzirom na navedeno, Hrvatska odvjetnička komora smatra da ova odredba, u ovakvom obliku, može biti prihvatljiva samo ako će se ispitivanja svjedoka snimati (što snažno podržavamo). No, s obzirom da u tom dijelu izmjene nisu	zapisnik. Štiti se pravo svjedoka, a ne procesna forma kao takva. Time se omogućuje uporaba iskaza kao dokaza u situacijama kada strankama i svjedoku uopće nije sporno je li svjedok bio pravilno poučen, niti problematiziraju to što pouka i odricanje nije uredno uneseno u zapisnik, ili kada se uredni primitak pouke može dokazati na drugi pozdan način (snimkom, suglasnim iskazima stranaka i svjedoka o tome ili slično). Predloženim rješenjem se sprječava nepotrebno ponovno ispitivanje svjedoka, posebno ranjivih kategorija. U spornim situacijama, sud dakako može zaključiti da svjedok nije primio pouku i/ili se nije izričito odrekao prava da uskrati svjedočenje, i na temelju nedostatka zapisnika o ispitivanju, pa se onda iskaz svjedoka neće moći upotrijebiti kao dokaz. Članak 9. stavak 3. ZKP/08 propisuje da sud pri ocjeni postojanja ili nepostojanja neke činjenice nije vezan ni ograničen posebnim formalnim dokaznim pravilima stoga nije prihvatljivo vezati zaključak o postojanju, odnosno nepostojanju okolnosti navedenih u članku 15. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama ZKP/08 postojanjem snimke kao jedinog prihvatljivog dokaza za utvrđenje spornih okolnosti već će sud donijeti odluku koje će dokaze provesti radi utvrđenja sporne činjenice.
--	--	---	--

			predviđene, smatramo kako je minimum osiguranja prava obrane da se ex lege nezakonitim dokazom smatra zapisnik u kojem nisu navedena sva potrebna upozorenja.		
14	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 17.	Hrvatska odvjetnička komora smatra da je nejasna odredba članka 17. kojom se predlaže izmjena članka 320. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku na način da se propiše da se liječnik koji je liječio umrloga može ispitati kao svjedok pri obdukciji tijela radi davanja razjašnjenja o tijeku i okolnostima bolesti. Naime, iz navedene odredbe proizlazilo bi da se liječnik koji je liječio umrloga ispituje pri obdukciji tijela, a što je sporno jer se obdukcija provodi bez prisustva suca istrage i državnog odvjetnika pa je potpuno nejasno tko bi tog liječnika ispitivao kao svjedoka, tko bi mu dao upozorenja i kakva. Takva neformalna ispitivanja i te kako mogu utjecati na rezultat obdukcije odnosno zaključak obducenta o tome što je uzrok smrti određene osobe.	Nije prihvaćen	Člankom 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku sadržajno i smisleno se ne mijenja dosadašnja odredba članka 320. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, već se tekstualno prilagođava novini sadržanoj u članku 21. kojim se mijenja sadašnji članak 311. stavak. 1. Zakona o kaznenom postupku. Naime, koncepcija radnje i uređenja sadržane u predmetnom članku je ista kao i u sadašnjem Zakonu o kaznenom postupku te je navedena izmjena posljedica redakcijskog usklađenja sa odredbom članka 311. sadašnjeg Zakona o kaznenom postupku.
15	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 24.	Hrvatska odvjetnička komora je stava da iz sadržaja prijedloga razvidno da je optužno vijeće ovim Nacrtom detektirano kao „usko grlo“ kaznenog postupka i jednim od glavnih razloga njegove dugotrajnosti. No, ono što se između redaka provlači da glavna odgovornost za to leži u ponašanju obrane je klasična zamjena teza i krinka za značajno smanjivanje procesnih prava obrane u ovoj fazi postupka. Tako se u uvodu Nacrta navodi sljedeće: „U složenim kaznenim postupcima trajanje postupka pred optužnim vijećem značajno doprinosi dugotrajnosti postupka. Odlučivanje o zakonitosti dokaza koje nužno povlači za sobom mogućnost instancijskog preispitivanja odluke optužnog vijeća, sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza, kao i sukcesivno donošenje presude na temelju sporazuma stranaka za pojedine su okrivljenike, čine uobičajena obilježja optužnog vijeća koja dovode do odugovlačenja kaznenog postupka.“ Raščlambom navedenih teza proizlazi, kako slijedi: 1. Odlučivanje o zakonitosti dokaza koje nužno povlači za sobom mogućnost instancijskog	Nije prihvaćen	Predloženo rješenje po kojem optužno vijeće ispituje optužnicu u sjednici vijeća bez pozivanja stranaka primjenjuje se i po važećem ZKP/08 kod optužnica za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do 5 godina, a sada je proširena na sva kaznena djela. Prema važećem ZKP/08 obrana je na sjednici optužnog vijeća mogla iznijeti prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza, upozoriti na dokaze koji idu u korist okrivljenika kao i na moguće propuste u istrazi i tijekom istraživanja. Sve to obrana, prema Prijedlogu izmjena, sada može istaći u odgovoru na optužnicu, a produljen je i rok za podnošenje pisanog odgovora na optužnicu, iz čega je vidljivo da se ne radi o smanjenju prava obrane.

		preispitivanja odluke optužnog vijeća - Rok za podnošenje žalbe protiv rješenja o odbijanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza je tri dana, što znači da obrana ima iznimno kratak rok za podnošenje žalbe i zasigurno ta tri dana ne pridonose odugovlačenju postupka pred optužnim vijećem. Sve ostalo vrijeme koje je potrebno najprije za pisanje rješenja, a zatim i za donošenje drugostupanjske odluke je isključiva odgovornost sudova. Zaista je neutemeljno obrazloženje prema kojemu zbog iznimno dugotrajnog odlučivanja sudova, na koje obrana nema apsolutno nikakvog utjecaja, se obranu de facto lišava mogućnosti podnošenja žalbe protiv rješenja o odbijanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza. 2. Sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza - Hrvatska odvjetnička komora ističe da je navedeno pitanje riješeno prethodnim zakonodavnim izmjenama pa tako prema trenutnom zakonodavnom rješenju nije moguće sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza. 3. Sukcesivno donošenje presude na temelju sporazuma stranaka - Hrvatska odvjetnička komora smatra da se navedeni problem, ukoliko isti postoji, može riješiti zakonodavnom izmjenom prema kojoj će to biti moguće napraviti do određenog trenutka nakon podizanja optužnice. Dakle, iz obrazloženja predmetnih izmjena je razvidno da je obrana označena kao glavni uzrok dugom trajanju optužnih vijeća pa se onda posljedično obranu lišava najznačajnijeg alata u rukama – žalbe. Rješenje prema kojemu će državni odvjetnik imati pravo na podnošenje žalbe u slučaju izdvajanja nezakonitih dokaza, a obrana u slučaju odbijanja prijedloga ovisi o milosti suda hoće li dobiti pravo na žalbu, Hrvatska odvjetnička komora smatra nedopustivim i protivnim načelu jednakosti oružja. Na ovaj način obrana je stavljena u bitno nepovoljniji položaj u odnosu na državno odvjetništvo. Obzirom da je prethodni postupak pred državnim		
--	--	--	--	--

			odvjetništvom proveden bez obrane, Hrvatska odvjetnička komora smatra da bi ograničenjem prava obrane da bude nazočna na sjednici optužnog vijeća i oduzimanjem prava obrane na podnošenje žalbe protiv rješenja o odbijanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza, došlo do povrede prava okrivljenika na pristup sudu i povrede načela jednakosti oružja u korist državnog odvjetništva. Ujedno je Hrvatska odvjetnička komora mišljenja da se ne može sa sigurnošću tvrditi da će predložene izmjene doprinjeti ubrzanju sudskih postupaka. Naime, obrana vrlo često na optužnom vijeću nastoji raščistiti pitanje nezakonitih dokaza upravo iz razloga da bi se mogla donijeti odluka hoće li se pristupiti sporazumijevanju s državnim odvjetništvom. U slučaju da je takav prijedlog pravomoćno odbijen obrani ponekad ne preostaje ništa drugo nego se okrenuti sporazumijevanju. Prihvaćajući ovakvo zakonsko rješenje, odnosno rješavajući to pitanje tek na kraju postupka, obrana više neće imati na optužnom vijeću čistu situaciju glede nezakonitih dokaza pa će određeni broj predmeta koji bi završio nagodbom na kraju ući u dugotrajnu raspravu.		
16	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 27.	Hrvatska odvjetnička komora je stava da iz sadržaja prijedloga razvidno da je optužno vijeće ovim Nacrtom detektirano kao „usko grlo“ kaznenog postupka i jednim od glavnih razloga njegove dugotrajnosti. No, ono što se između redaka provlači da glavna odgovornost za to leži u ponašanju obrane je klasična zamjena teza i krinka za značajno smanjivanje procesnih prava obrane u ovoj fazi postupka. Tako se u uvodu Nacrta navodi sljedeće: „U složenim kaznenim postupcima trajanje postupka pred optužnim vijećem značajno doprinosi dugotrajnosti postupka. Odlučivanje o zakonitosti dokaza koje nužno povlači za sobom mogućnost instancijskog preispitivanja odluke optužnog vijeća, sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza, kao i sukcesivno donošenje presude na temelju sporazuma stranaka za pojedine su okrivljenike, čine uobičajena obilježja optužnog vijeća koja dovode do odugovlačenja kaznenog postupka.“	Primljeno na znanje	U odnosu na navedeni prijedlog u radu radne skupine usuglašena je izmjena članka 27. Prijedloga izmjenjena te, po novom prijedlogu, protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije. Dakle, nema razlike u dopuštenosti žalbe između rješenja kojim se odbija prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza i rješenja kojim se prihvaća prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza i dokaz izdvaja kao nezakonit stoga obrana nije stavljena u bitno nepovoljniji položaj u odnosu na državno odvjetništvo i nema povrede načela jednakosti oružja u korist državnog odvjetništva.

			Raščlambom navedenih teza proizlazi, kako slijedi: 1. Odlučivanje o zakonitosti dokaza koje nužno povlači za sobom mogućnost instancijskog preispitivanja odluke optužnog vijeća - Rok za podnošenje žalbe protiv rješenja o odbijanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza je tri dana, što znači da obrana ima iznimno kratak rok za podnošenje žalbe i zasigurno ta tri dana ne pridonose odugovlačenju postupka pred optužnim vijećem. Sve ostalo vrijeme koje je potrebno najprije za pisanje rješenja, a zatim i za donošenje drugostupanjske odluke je isključiva odgovornost sudova. Zaista je neutemeljno obrazloženje prema kojemu zbog iznimno dugotrajnog odlučivanja sudova, na koje obrana nema apsolutno nikakvog utjecaja, se obranu de facto lišava mogućnosti podnošenja žalbe protiv rješenja o odbijanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza. 2. Sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza - Hrvatska odvjetnička komora ističe da je navedeno pitanje riješeno prethodnim zakonodavnim izmjenama pa tako prema trenutnom zakonodavnom rješenju nije moguće sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza. 3. Sukcesivno donošenje presude na temelju sporazuma stranaka - Hrvatska odvjetnička komora smatra da se navedeni problem, ukoliko isti postoji, može riješiti zakonodavnom izmjenom prema kojoj će to biti moguće napraviti do određenog trenutka nakon podizanja optužnice. Dakle, iz obrazloženja predmetnih izmjena je razvidno da je obrana označena kao glavni uzrok dugom trajanju optužnih vijeća pa se onda posljedično obranu lišava najznačajnijeg alata u rukama – žalbe. Rješenje prema kojemu će državni odvjetnik imati pravo na podnošenje žalbe u slučaju izdvajanja nezakonitih dokaza, a obrana u slučaju odbijanja prijedloga ovisi o milosti suda hoće li dobiti pravo na žalbu, Hrvatska odvjetnička komora smatra nedopustivim i protivnim načelu jednakosti oružja. Na		
--	--	--	--	--	--

			ovaj način obrana je stavljena u bitno nepovoljniji položaj u odnosu na državno odvjetništvo. Obzirom da je prethodni postupak pred državnim odvjetništvom proveden bez obrane, Hrvatska odvjetnička komora smatra da bi ograničenjem prava obrane da bude nazočna na sjednici optužnog vijeća i oduzimanjem prava obrane na podnošenje žalbe protiv rješenja o odbijanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza, došlo do povrede prava okrivljenika na pristup sudu i povrede načela jednakosti oružja u korist državnog odvjetništva. Ujedno je Hrvatska odvjetnička komora mišljenja da se ne može sa sigurnošću tvrditi da će predložene izmjene doprinjeti ubrzanju sudskih postupaka. Naime, obrana vrlo često na optužnom vijeću nastoji raščistiti pitanje nezakonitih dokaza upravo iz razloga da bi se mogla donijeti odluka hoće li se pristupiti sporazumijevanju s državnim odvjetništvom. U slučaju da je takav prijedlog pravomoćno odbijen obrani ponekad ne preostaje ništa drugo nego se okrenuti sporazumijevanju. Prihvaćajući ovakvo zakonsko rješenje, odnosno rješavajući to pitanje tek na kraju postupka, obrana više neće imati na optužnom vijeću čistu situaciju glede nezakonitih dokaza pa će određeni broj predmeta koji bi završio nagodbom na kraju ući u dugotrajnu raspravu.		
17	LUKA JURKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 30.	Čl. 7 st. 1.-2. i st. 5 Direktive 2016/343 o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku jamči pravo šutnje. Obveza da se navede koji dio optužnice i iz kojih razloga čak i bez sankcioniranja odbijanja bila bi suprotna toj normi. Osobito ako okrivljenik nema branitelja pa nije teško zamisliti da dođe do iznošenja onih činjenica koje inače ne bi bile iznesene. Navedeno rješenje bilo bi protivno i praksi ESLJP-a u kao što je Heaney i McGuinness v. Irske. U navedenoj presudi podnositelji su kažnjeni jer su odbili odgovarati na postavljena pitanja od strane policije. Iako se kontekst razlikuje, princip je isti - okrivljeniku se ne smije propisati ikakva obveza iskazivanja koja bi zadirala u ikakvo očitovanje o meritumu.	Nije prihvaćen	Predloženom izmjenom nastoji se dati mogućnost sudu za koncentracijom dokaznog postupka i njegovo usmjeravanje na sporne činjenice. Odredbe pripremnog ročišta važećeg ZKP/08 (članak 376. stavak 2.) sadrži takvo normativno rješenje. S obzirom da pripremnog ročište nije predviđeno za sva kaznena djela i fakultativne je naravi potrebno je normativno usklađenje radi ostvarivanja istog cilja, odnosno efikasnog postupanja u postupcima u kojima navedeni stadij nije predviđen te se predsjedniku vijeća daje mogućnost da na početku rasprave pozove okrivljenika i branitelja da točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga. Navedeno je predviđeno kako bi se detekcijom spornih činjenica utvrdio opseg dokaznog postupka što doprinosi koncentraciji, a time i ubrzanju

					postupka istovremeno uvažavajući načelo nedužnosti okrivljenika i činjenicu da je teret dokaza na optužbi.
18	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 30.	U članku 30. stavku 1. propisuje se da će optuženika koji poriče optužbu predsjednik vijeća pozvati da on ili njegov branitelj točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga. U obrazloženju uz ovaj članak navodi se: „ova obveza okrivljenika i njegova branitelja omogućuje sudu da dokazni postupak koncentrira i usmjerava samo na činjenice koje su osporene što posljedično dovodi do ubrzanja postupka“. Hrvatska odvjetnička komora razumije intenciju ove odredbe, ali je mišljenja da se njome, ako će ona biti „obveza“ kako se to navodi u obrazloženju, eklatantno krši pravo okrivljenika da se brani šutnjom. Pravo na šutnju je jedan aspekt prava okrivljenika da sam sebe ne optužuje i to pravo može dosljedno konzumirati tijekom cijelog postupka. Okrivljenik, doslovno, ne mora progovoriti niti jednu jedinu rečenicu od početka do kraja postupka. Pozivati okrivljenika da točno odredi koji dio optužnice poriče i iz kojih razloga znači pozivati ga da u nekoj mjeri iznese svoju obranu, a što on, naravno, nije dužan. Prema tome, bez obzira bila ta odredba ili ne, Hrvatska odvjetnička komora smatra da okrivljenik to nije dužan učiniti niti ga itko na to može natjerati. No, s obzirom da se jedan značajan broj okrivljenika brani bez stručne pomoći branitelja, postoji velika bojazan da će takav okrivljenik, kada ga sud pozove da odredi koji dio optužnice poriče i iz kojih razloga, učiniti nespornim nešto što inače ne bi, iz kojeg razloga Hrvatska odvjetnička komora ovu odredbu smatra iznimno opasnom po zaštitu prava okrivljenika u kaznenom postupku. Ustavni sud Republike Hrvatske je u svojoj odluci broj: U-I-448/2009 U-I-602/2009 U-I-1710/2009 U-I-18153/2009 U-I-5813/2010 U-I-2871/2011 od 19. srpnja 2012. naveo: ”Međutim, članak 337. stavak 1. i s njim povezan članak 421. stavak 2. točka 1. ZKP-a ugrožavaju pravo okrivljenika da se brani na način koji smatra najpovoljnijim.....Pravo je optuženika i njegova branitelja	Nije prihvaćen	Predloženom izmjenom nastoji se dati mogućnost sudu za koncentracijom dokaznog postupka i njegovo usmjeravanje na sporne činjenice. Odredbe pripremnog ročišta važećeg ZKP/08 (članak 376. stavak 2.) sadrži takvo normativno rješenje. S obzirom da pripremno ročište nije predviđeno za sva kaznena djela i fakultativne je naravi potrebno je normativno usklađenje radi ostvarivanja istog cilja, odnosno efikasnog postupanja u postupcima u kojima navedeni stadij nije predviđen te se predsjedniku vijeća daje mogućnost da na početku rasprave pozove okrivljenika branitelja da točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga. Navedeno je predviđeno kako bi se detekcijom spornih činjenica utvrdio opseg dokaznog postupka što doprinosi koncentraciji, a time i ubrzanju postupka istovremeno uvažavajući načelo nedužnosti okrivljenika i činjenicu da je teret dokaza na optužbi.

			da se opredijele za koncepciju obrane za koju smatraju da će dokazati njegovu nedužnost odnosno osporiti navode tužiteljstva o počinjenju kaznenog djela koje mu se stavlja na teret, a obveza je zakonodavca da mu to pravo djelotvorno omogući." Imajući u vidu navedenu odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, Hrvatska odvjetnička komora smatra da je navedena odredba protivna pravu okrivljenika da se brani na način koji smatra najpovoljnijim pa stoga predlaže da se ova odredba briše ili da se ista izmijeni na način da ista glasi: „Predsjednik vijeća će pozvati optuženika da se očituje o pojedinoj točki optužbe i imovinskopravnom zahtjevu. Optuženik koji poriče optužbu može odrediti koji dio optužnice poriče i iz kojih razloga.“		
19	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 31.	Predmetnim člankom mijenja se stavak 2. članka 468. ZKP/08 na način da bi navedena odredba glasila: „Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10.). Presuda se ne temelji na nezakonitom dokazu ako bi i bez tog dokaza bila donesena ista presuda.“ Ova odredba zapravo dezavuirala sve prethodne odredbe o nezakonitim dokazima, koji su ionako reducirani na najeklatantnija kršenja temeljnih ljudskih prava koja ni naš zakonodavac ne može ignorirati. I onda na kraju, kada obrana konačno i uspije, usprkos svim barijerama, pokazati da je neki dokaz nezakonit i da je na tom nezakonitom dokazu utemeljena presuda, to ipak neće biti dovoljno ako bi i bez tog dokaza bila donesena ista presuda. Hrvatska odvjetnička komora i u odnosu na ovaj prijedlog izmjene Zakona o kaznenom postupku ukazuje da je Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci broj: U-I-448/2009 U-I-602/2009 U-I-1710/2009 U-I-18153/2009 U-I-5813/2010 U-I-2871/2011 od 19. srpnja 2012. u odnosu na nezakonite dokaze naveo: "44. Ustavni sud ističe da je institut nezakonitih dokaza područje sukobljavanja dviju temeljnih tendencija suvremenog kaznenog postupka, bio on mješovitog ili akuzatornog tipa. Oba pravna sustava nastoje održati ravnotežu između funkcionalnosti kažnjavanja i	Nije prihvaćen	Predložena izmjena rezultat je izmjene koncepta nezakonitih dokaza, izmjena doktrine plodova otrovne voćke, kao i posljedica novina sadržanih predloženim izmjenama koja su vezana za način pribavljanja dokaza usmjerenih na materijalnu, a ne formalnu nezakonitost, što se posljedično odražava i na žalbene razloge koje se mogu isticati u svezi istih. Naime, sadašnja odredba članka 468. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku uređuje pitanje bitne povrede kaznenog postupka uvijek ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu, na koji način je nevažno za utvrđivanja zakonitosti sudske odluke da li bi ona bila isto donesena i da nije izveden dokaz utvrđen nezakonitim, dok predložena izmjena daje mogućnost da iako je u dokaznom postupku izveden dokaz za koji drugostupanjski sud utvrdi da je nezakonit, ali prvostupanjski sud taj dokaz uopće nije koristio u argumentaciji svoga stava za pobijanu sudska odluku, da je takva sudska odluka zakonita. Dakle, ukoliko pobijana sudska odluka nije utemeljena na nezakonitom dokazu, što posljedično nije dovelo niti do povrede prava na obranu, takav dokaz nije odlučan, a time niti njegova nezakonitost relevantna., te ne predstavlja bitnu povredu odredaba kaznenog postupka. Navedeno tumačenje, odnosno predložena odredba članka 468. stavka 2. u skladu je sa standardima iz prakse

		zaštite prava građana. Zbog obveze zaštite temeljnih ljudskih prava na kojoj počivaju demokratska društva utemeljena na vladavini prava ustavotvorci odnosno zakonodavci određuju granice ovlasti sudaca pri odlučivanju o uporabi nezakonitih dokaza. Okosnica su izgradnje tih granica minimalni standardi korištenja odnosno zabrane korištenja nezakonitih dokaza. Ti su standardi na supranacionalnoj razini sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima, dok su u unutarnjim pravnim porecima propisani u nacionalnim ustavima i zakonima. Zajednički je cilj tih standarda isključenje nezakonitih dokaza iz supstrata (osnove) za donošenje presude. Nezakoniti dokaz može se definirati kao dokaz koji se zbog povrede procesne forme njegova prikupljanja ili izvođenja, koja istovremeno predstavlja i povredu temeljnih ljudskih prava, ne smije koristiti za donošenje presude u kaznenom postupku. Bez obzira procjenjuje li zakonodavac ili sudac dokaze na kojima se ne smije temeljiti presuda, procjena se zasniva na uvažavanju dviju vrijednosti ustavnopravnog značenja. Riječ je o zaštiti pojedinih temeljnih ljudskih prava odnosno prava obrane od arbitrarnog postupanja države te o pozitivnoj obvezi države da osigura djelotvoran kazneni progon." Imajući u vidu navedenu odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, Hrvatska odvjetnička komora ističe da bi se donošenjem predložene izmjene kršilo pravo obrane na zaštitu od arbitrarnog postupanja države, a sve stoga jer se ovakvom izmjenom narušava ravnoteža između načela efikasnosti države u sankcioniranju počinitelja kaznenih djela i zaštite temeljnih ljudskih prava okrivljenika. Načelo efikasnosti ne može i ne smije prevladati nad zaštitom ljudskih prava.		Europskog suda za ljudska prava.
--	--	---	--	---